

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 364

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 28 aprilie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.063. — Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională.....	2–20
1.356. — Ordin al ministrului sănătății privind modificarea anexelor nr. 1—3 la Ordinul ministrului sănătății nr. 861/2014 pentru aprobarea criteriilor și metodologiei de evaluare a tehnologiilor medicale, a documentației care trebuie depusă de solicitanți, a instrumentelor metodologice utilizate în procesul de evaluare privind includerea, extinderea indicațiilor, neinclusiunea sau excluderea medicamentelor în/din Lista cuprinzând denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor de care beneficiază asigurații, cu sau fără contribuție personală, pe bază de prescripție medicală, în sistemul de asigurări sociale de sănătate, precum și denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor care se acordă în cadrul programelor naționale de sănătate, precum și a căilor de atac	20–21
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 23 din 27 martie 2023 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	22–32

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN

pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională

Luând în considerare Referatul de aprobare al Administrației Fondului pentru Mediu nr. 39/ALA din 24.04.2023 privind Ghidul de finanțare a Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională și Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 331/2023*) pentru aprobarea Listei categoriilor de proiecte prioritare care beneficiază de alocări financiare în anul 2023 din sumele rezultate în urma licitării certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cu modificările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 12 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 57 alin. (1), (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Ghidul de finanțare a Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul viceprim-ministrului, ministrul mediului, nr. 1.287/2018 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională,

publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1061 din 14 decembrie 2018, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. — Analiza, aprobarea, implementarea și monitorizarea cererilor de finanțare depuse în cadrul Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, aprobat prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul mediului, nr. 1.287/2018, cu modificările și completările ulterioare, se vor realiza potrivit prevederilor acestuia.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Tánczos Barna

București, 26 aprilie 2023.
Nr. 1.063.

ANEXĂ

GHID DE FINANȚARE

a Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională

CAPITOLUL I Dispoziții generale

ARTICOLUL 1 Rolul ghidului de finanțare

(1) Ghidul de finanțare a programului, denumit în continuare *ghid*, constituie un suport informativ, având rolul de a furniza informații esențiale referitoare la derularea Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, denumit în continuare *program*.

(2) Ghidul conține dispoziții privind:

- obiectul, scopul, obiectivul și indicatorul de performanță al programului;
- condițiile de validare a instalatorului;

- metodologia de validare a instalatorului;
- eligibilitatea solicitantului, a proiectului propus și a cheltuielilor acestuia;
- înscriserea în aplicație și selectarea unui instalator validat;
- implementarea și monitorizarea proiectului.

ARTICOLUL 2

Obiectul, scopul, obiectivul programului și indicatorul de performanță

(1) Obiectul programului îl reprezintă finanțarea achiziționării și instalării sistemelor de panouri fotovoltaice care folosesc sursele de energie regenerabilă, nepoluante, în vederea producerii energiei electrice și utilizării acesteia de către consumatorii racordați la rețeaua națională de distribuție a energiei electrice.

*) Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 331/2023 nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Scopul programului îl reprezintă creșterea eficienței energetice, îmbunătățirea calității aerului și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, prin utilizarea sistemelor de panouri fotovoltaice cu o putere minimă de 3 kW, pentru producerea de energie electrică necesară consumului propriu și livrării surplusului în sistemul energetic național.

(3) Obiectivul programului constă în creșterea capacităților de producere a energiei electrice din surse regenerabile.

(4) Indicatorul de performanță al programului (I) îl reprezintă cantitatea totală de gaze cu efect de seră (kg CO₂) redusă, prin instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice, calculată pe toată perioada de monitorizare a proiectului, astfel:

$$I = \sum_{j=1}^n E_j \times f,$$

unde:

f = factor emisie CO₂ (0,21337 kg CO₂/kWh conform raportului ANRE/2020);

n = numărul de sisteme de panouri fotovoltaice instalate;

E = energia electrică produsă de un sistem de panouri fotovoltaice (kWh).

ARTICOLUL 3

Caracterul programului și aria geografică de aplicare

Programul are caracter multianual și se aplică la nivel național.

ARTICOLUL 4

Sursa de finanțare pentru derularea programului

Finanțarea programului se realizează din veniturile Fondului pentru mediu, în limita creditelor de angajament și bugetare prevăzute cu această destinație prin bugetul anual al Fondului pentru mediu, aprobat conform legii.

ARTICOLUL 5

Solicitanți eligibili și cuantumul finanțării

(1) Este eligibil în cadrul programului solicitantul:

a) persoană fizică;

b) unitate de cult, pentru clădirea care are ca destinație spațiu de locuit pentru personalul clerical sau clădirea care are ca destinație spațiu în care se celebrează slujbele religioase și se desfășoară activitățile religioase.

(2) Finanțarea se acordă în cuantum de maximum 20.000 de lei, sub condiția suportării unei contribuții proprii a beneficiarului de 2.000 de lei.

(3) Suma finanțată de AFM se scade de către instalatorul validat din valoarea totală a facturii, iar diferența până la valoarea totală a facturii se suportă de către beneficiar din surse financiare proprii.

(4) În sensul prezentului ghid, unitatea de cult eligibilă este cea mai mică¹ unitate administrativă de cult cu personalitate juridică, aferentă fiecăreia dintre cele 18 culte recunoscute la nivel național, astfel cum este definită prin statutul propriu al cultului.

ARTICOLUL 6

Cheltuieli eligibile în cadrul programului

(1) Sunt considerate cheltuieli eligibile următoarele:

a) cheltuielile cu achiziția sistemului complet de panouri fotovoltaice cu putere minimă instalată de 3 kW;

b) cheltuielile cu montajul sistemului de panouri fotovoltaice;

c) TVA aferentă cheltuielilor eligibile.

(2) Sunt considerate eligibile numai cheltuielile efectuate după aprobarea finanțării de către AFM, pentru persoana fizică, și după semnarea contractului de finanțare, pentru unitatea de cult.

(3) În situația în care AFM declară neeligibile anumite cheltuieli, acestea nu se finanțează/nu se plătesc/se recuperează de la beneficiar sau de la instalatorul validat, după caz, în funcție de persoana culpabilă.

(4) Suma aprobată nu se poate suplimenta; beneficiarul trebuie să asigure din surse proprii finalizarea investiției.

ARTICOLUL 7

Definiții și acronime

(1) În sensul prezentului ghid, termenii și expresiile de mai jos se definesc astfel:

a) *analiza documentelor* — procesul prin care se verifică existența tuturor documentelor obligatorii care trebuie încărcate în aplicația informatică, precum și valabilitatea și eligibilitatea acestora;

b) *aplicație informatică* — software administrat și pus la dispoziție gratuit de către AFM, prin intermediul căruia este gestionat programul, denumit în cuprinsul ghidului *aplicație*;

c) *beneficiar* — solicitantul persoană fizică care a fost aprobat de AFM sau solicitantul unitate de cult care a încheiat contract de finanțare;

d) *cerere de decontare* — solicitare a instalatorului validat adresată AFM, în baza căreia se face decontarea cheltuielilor eligibile; formularul cererii de decontare se regăsește în anexa la contractul de participare în vederea decontării, prevăzut în anexa nr. 2 la prezentul ghid;

e) *cerere de validare* — formular completat și încărcat în aplicație, în cadrul sesiunii de validare, de către instalator, în vederea acceptării în program, prevăzut în anexa nr. 1 la prezentul ghid;

f) *certificat de racordare* — document emis de către operatorul de rețea în vederea punerii sub tensiune a instalațiilor electrice de la locul de consum și/sau de producere și a utilizării rețelei, care certifică îndeplinirea condițiilor prevăzute în avizul tehnic de racordare valabil, conform Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 59/2013, cu modificările și completările ulterioare;

g) *cheltuieli eligibile* — cheltuieli efectuate de către beneficiar cu achiziția de produse și/sau lucrări necesare implementării proiectului și care pot fi finanțate de AFM;

h) *contract de finanțare* — contractul încheiat între solicitantul aprobat unitate de cult și AFM, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 4 la prezentul ghid;

i) *contract de participare în vederea decontării* — contractul încheiat între instalator și AFM, denumit în continuare *contract de participare*;

j) *contribuție proprie* — suma de 2.000 de lei susținută în mod obligatoriu de către beneficiar;

k) *curent (electric) alternativ* — curent electric la care direcția de curgere (deplasare) a electronilor este inversată la intervale egale (ciclice);

l) *curent (electric) continuu* — curent electric la care direcția de curgere (deplasare) a electronilor este într-un singur sens;

m) *instalator* — operatorul economic specializat care comercializează și instalează sistemele de panouri fotovoltaice pentru producerea energiei electrice;

n) *instalator validat* — instalatorul care a încheiat contract de participare în vederea decontării și a constituit garanția în favoarea AFM;

o) *invertor* — dispozitiv care permite transformarea curentului continuu produs de sistemul de panouri fotovoltaice în curent alternativ;

¹ În cazul Bisericii Ortodoxe Române, unitatea de cult este parohia. Persoane eligibile sunt unitățile corespondente parohiei pentru celelalte culte recunoscute la nivel național.

p) *panou (modul) solar fotovoltaic* — blocul constructiv de bază al unui sistem de panouri fotovoltaice, constituit dintr-un număr de celule solare fotovoltaice interconectate;

q) *procedură de analiză* — documentul aprobat prin dispoziție a președintelui AFM, care stabilește modalitatea de verificare de către instalatori a documentelor încărcate de solicitanți în aplicație;

r) *putere de vârf — peak power* — reprezintă puterea de ieșire a unei celule fotovoltaice/modul fotovoltaic la temperaturi de operare de 25°C în plină lumină (iradiere) solară de 1.000 wați pe metru pătrat [într-o zi senină, cu soarele sus și celulele fotovoltaice (fotovoltaice) îndreptate cu fața direct spre soare, incidentă razelor perpendicular] – unitatea de măsură – Wp (watt peak);

s) *putere electrică (P)* — puterea electrică ($P =$ măsurată în watt) este produsul dintre tensiunea curentului electric (U — măsurată în volți) și intensitatea curentului electric ($I =$ măsurată în amperi);

t) *sistem complet de panouri fotovoltaice* — complex de instalații, echipamente și elemente noi, care împreună sunt destinate producerii de energie electrică utilizând energia solară, care nu a mai fost utilizat, iar părțile componente nu au mai fost folosite; componentele principale ale acestuia sunt: panourile fotovoltaice, invertorul, structura de susținere a sistemului, tabloul electric curent continuu/curent alternativ, instalația de legare la pământ și sistemul de protecție contra descărcărilor atmosferice.

(2) În cuprinsul prezentului ghid sunt utilizate următoarele reguli de interpretare:

a) termenul de „zi” sau „zile” reprezintă zi calendaristică ori zilele calendaristice, dacă nu se specifică altfel. Termenul se calculează fără a se lua în calcul prima și ultima zi, iar când ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul se prelungește până în prima zi lucrătoare care urmează. Documentele și actele solicitate prin ghid pot fi utilizate și în data eliberării lor;

b) cu excepția unor prevederi contrare, cuvintele la forma de singular includ și forma de plural și viceversa, acolo unde acest lucru este permis de context.

(3) În cuprinsul prezentului ghid sunt utilizate următoarele acronime:

- a) *AFM* — Administrația Fondului pentru Mediu;
- b) *ANRE* — Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;
- c) *TVA* — taxa pe valoarea adăugată.

ARTICOLUL 8

Etapele programului

Etapele programului sunt următoarele:

a) publicarea pe pagina de internet a AFM a informațiilor necesare demarării sesiunii de validare a instalatorilor;

b) aprobarea instalatorilor;

c) încheierea contractelor de participare;

d) depunerea garanției de către instalatorii cu care a fost încheiat contract de participare;

e) publicarea listei instalatorilor validați;

f) publicarea pe pagina de internet a AFM a informațiilor necesare demarării sesiunii de înscriere a solicitanților;

g) încărcarea în aplicație a documentelor prevăzute la art. 19, de către solicitanți, și rezervarea sumelor aferente finanțării prin înscrierea în aplicație, etapă care poate fi derulată în paralel cu acțiunile menționate la lit. b)–e);

h) selectarea de către solicitanți a unui instalator validat, prin intermediul aplicației;

i) analiza documentelor încărcate de solicitanți, de către instalatorul selectat;

j) aprobarea/respingerea/refuzul solicitanților de către instalator, prin intermediul aplicației;

k) aprobarea/respingerea de către AFM a solicitanților, în baza listelor generate de aplicație;

l) contestarea rezultatului de către solicitanți;

m) semnarea contractelor de finanțare de către unitățile de cult, generate prin intermediul aplicației;

n) implementarea proiectului;

o) decontarea sumelor solicitate de instalatorii validați;

p) verificarea de către AFM a corectitudinii analizei eligibilității beneficiarilor și a documentelor depuse în vederea decontării, efectuate de către instalatori, prin eșantion;

q) monitorizarea beneficiarilor.

ARTICOLUL 9

Reguli generale privind gestionarea informațiilor

(1) Pentru derularea programului, prin dispoziția președintelui AFM, se aprobă:

a) sesiunile de desfășurare a programului și sumele alocate finanțării, care se publică pe pagina de internet a AFM;

b) structurile/comisiile AFM care vor fi implicate în derularea programului;

c) grile de evaluare, proceduri de lucru, instrucțiuni și/sau alte documente interne ale AFM, inclusiv pentru îndeplinirea de sarcini și realizarea anumitor activități în cadrul programului.

(2) Informațiile necesare desfășurării programului, sumele alocate finanțării și documentele relevante se gestionează prin intermediul aplicației, precum și prin alte modalități stabilite de către AFM și comunicate terților.

(3) AFM poate externaliza sau coopta personal din alte instituții publice sau autorități publice centrale, cu aprobarea conducătorilor acestora, pentru îndeplinirea următoarelor activități:

a) analiza dosarelor de validare;

b) verificarea eligibilității beneficiarilor, prin eșantion.

CAPITOLUL II

Procesul de analiză, aprobare, contractare, implementare și monitorizare în cadrul programului

SUBCAPITOLUL I

Validarea, încheierea contractelor cu instalatorii și publicarea listei acestora

SECȚIUNEA 1

Validarea instalatorilor

ARTICOLUL 10

Criterii de eligibilitate pentru validarea instalatorului

(1) Este eligibil pentru a participa în cadrul programului instalatorul care îndeplinește, cumulativ, următoarele criterii de eligibilitate:

a) este operator economic cu personalitate juridică română;

b) are ca obiect de activitate autorizat lucrări de instalații electrice, conform CAEN rev. 2, cod 4321;

c) are deschis la Trezoreria Statului contul 50.70.24 „Disponibil din sume alocate din Fondul pentru mediu reprezentând finanțare sau cofinanțare nerambursabilă a proiectelor pentru protecția mediului”;

d) nu este sub incidența Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, nu are suspendate/restricționate activitățile economice sau nu se află în situații similare; nu se află în procedură de dizolvare, lichidare, desființare, închidere, radiere, inclusiv închidere operațională, nu se află sub

administrare specială; nu face obiectul unei proceduri legale în justiție pentru situațiile mai sus menționate și nici pentru orice altă situație similară;

e) nu a fost condamnat pentru infracțiuni împotriva mediului prin hotărâre judecătorească definitivă;

f) are îndeplinite obligațiile de plată a taxelor, impozitelor, amenzilor și contribuțiilor către bugetul de stat, bugetele locale, bugetul Fondului pentru mediu, conform prevederilor legale în vigoare;

g) nu este înregistrat cu fapte sancționate de legislația financiară;

h) deține atestat ANRE de tip B sau alte atestate care includ competențele de tip B, aflate în termen de valabilitate la data depunerii cererii de validare; în situația în care instalatorul este atestat în altă țară din Uniunea Europeană, deține document de echivalare, eliberat de ANRE, aflat în termen de valabilitate la data depunerii cererii de validare;

i) a executat lucrări de instalare sau a prestat servicii de întreținere/mentenanță a sistemelor de panouri fotovoltaice;

j) are personal angajat în funcția de instalator pentru sisteme de panouri fotovoltaice (cod COR 741103) și inginer profil electric (cod COR 2151);

k) se angajează că va întocmi toată documentația tehnică necesară instalării sistemului de panouri fotovoltaice, respectând legislația în vigoare, cerințele operatorilor de distribuție a energiei electrice și toate criteriile de eligibilitate solicitate prin ghidul de finanțare;

l) se angajează că va instala sistemul nou de panouri fotovoltaice, respectând legislația în vigoare și toate criteriile de eligibilitate solicitate prin prezentul ghid de finanțare;

m) se angajează că va analiza documentele solicitanților, respectând procedura definită la art. 7 alin. (1) lit. q);

n) se angajează că va constitui garanția, conform art. 15, ulterior perfectării contractului de participare.

(2) În vederea participării în cadrul programului și încheierii contractului de participare, instalatorii vor îndeplini procedurile aplicabile în prezentul ghid de finanțare. Nu fac excepție instalatorii validați în cadrul Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, aprobat prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul mediului, nr. 1.287/2018, cu modificările și completările ulterioare.

ARTICOLUL 11

Conținutul dosarului de validare

(1) Dosarul de validare a instalatorului trebuie să cuprindă următoarele documente:

a) cererea de validare a instalatorului, completată integral prin tehnoredactare, conform formularului prevăzut în anexa nr. 1 la prezentul ghid, semnată cu semnătură electronică calificată bazată pe un certificat calificat emis de un prestator de servicii de încredere conform Regulamentului (UE) 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE de către reprezentantul legal;

b) actul de identitate al reprezentantului legal;

c) certificatul constatator/furnizare informații emis de către oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunalul în a cărui rază teritorială își are sediul social instalatorul, nu mai vechi de 30 de zile la data depunerii dosarului de validare; se acceptă și formatul electronic al certificatului constatator emis de Serviciul INFOCERT;

d) certificatul de cazier fiscal emis pe numele instalatorului de către organul teritorial de specialitate al Ministerului Finanțelor, nu mai vechi de 30 de zile la data încărcării dosarului de validare;

e) certificatul de atestare fiscală privind obligațiile de plată către bugetul de stat, emis pe numele instalatorului de către organul teritorial de specialitate al Ministerului Finanțelor, nu mai vechi de 30 de zile la data încărcării dosarului de validare;

f) certificatul de atestare fiscală privind impozitele și taxele locale și alte venituri ale bugetului local, emis pe numele instalatorului de către autoritatea publică locală în a cărei rază teritorială își are sediul instalatorul, nu mai vechi de 30 de zile la data încărcării dosarului de validare;

g) certificatul de atestare fiscală privind obligațiile la Fondul pentru mediu, emis pe numele instalatorului de către AFM, nu mai vechi de 30 de zile la data încărcării dosarului de validare, sau declarația pe propria răspundere de unde să rezulte că instalatorul și-a îndeplinit toate obligațiile la Fondul pentru mediu, respectiv a depus toate declarațiile privind obligațiile la Fondul pentru mediu și nu are sume datorate la data încărcării dosarului de validare; declarația va fi dată sub sancțiunea prevederilor penale privind falsul în declarații și va fi asumată prin semnătură electronică de către reprezentantul legal;

h) documentul doveditor al deschiderii contului 50.70.24 „Disponibil din sume alocate din Fondul pentru mediu reprezentând finanțare sau cofinanțare nerambursabilă a proiectelor pentru protecția mediului”;

i) atestatul emis de ANRE de tip B sau alte atestate care includ competențele de tip B, în termen de valabilitate la data încărcării cererii de validare; în situația în care instalatorul este atestat în altă țară din Uniunea Europeană, documentul de echivalare, eliberat de ANRE, aflat în termen de valabilitate la data încărcării dosarului de validare;

j) contract de execuție însoțit de proces-verbal de recepție din care să rezulte executarea lucrărilor de instalare sau prestarea serviciilor de întreținere/mentenanță a sistemelor de panouri fotovoltaice, însușite de beneficiarii lucrărilor/serviciilor respective;

k) raport per salariat extras din REVISAL de unde să rezulte că are personal angajat specializat în instalarea de sisteme de panouri fotovoltaice (cod COR 741103 — REVISAL) și inginer profil electric (cod COR 2151 — REVISAL), însușit de către instalator.

(2) Înscrierea instalatorilor în program și transmiterea documentelor în vederea validării se fac prin intermediul aplicației, pusă la dispoziția acestora pe pagina de internet a AFM.

ARTICOLUL 12

Aprobarea cererii de validare

(1) AFM verifică cererea de validare și celelalte documente prevăzute la art. 11 alin. (1), analizează dacă acestea sunt conforme cu prevederile prezentului ghid și selectează instalatorul în vederea aprobării.

(2) În situația în care se constată că nu au fost încărcate toate documentele prevăzute la art. 11 alin. (1) sau acestea sunt neconforme, incomplete, ilizibile sau nu conțin toate elementele prevăzute în prezentul ghid, instalatorul va fi notificat o singură dată, în vederea completării/clarificării/remedierii situației.

(3) Atrage respingerea cererii de validare neprezentarea în termen de 5 zile lucrătoare a documentelor solicitate conform alin. (2) ori prezentarea de completări/clarificări/remedieri incomplete sau care nu au atestat eligibilitatea instalatorului. Documentele solicitate conform alin. (2) vor atesta eligibilitatea instalatorului la data depunerii dosarului de validare sau la data transmiterii acestora.

(4) AFM aprobă lista instalatorilor propuși în vederea validării și lista instalatorilor propuși spre respingere.

(5) Listele menționate la alin. (4) se publică pe pagina de internet a AFM.

ARTICOLUL 13

Contestarea rezultatului procesului de validare

(1) Instalatorul al cărui dosar de validare a fost respins poate depune contestație împotriva rezultatului procesului de validare.

(2) Contestația se transmite la AFM în termen de 30 de zile de la data comunicării rezultatelor, respectiv de la data publicării pe pagina de internet a AFM a listei instalatorilor respinși.

(3) Contestația va fi transmisă electronic, la adresa de e-mail comunicată la momentul publicării listei instalatorilor respinși, în interiorul termenului prevăzut la alin. (2).

(4) La data recepționării contestației, aceasta primește un număr unic de înregistrare.

(5) Contestația va fi semnată cu semnătură electronică calificată bazată pe un certificat calificat emis de un prestator de servicii de încredere conform Regulamentului (UE) 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE și va cuprinde următoarele elemente, sub sancțiunea respingerii ca inadmisibilă:

- a) atributele de identificare a contestatarului;
- b) numărul unic de înregistrare atribuit dosarului de validare;
- c) obiectul contestației;
- d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază;
- e) numele și prenumele reprezentantului legal și semnătura.

(6) Împotriva deciziei de soluționare a contestației, solicitantul poate sesiza instanța de contencios administrativ competentă, în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

SECȚIUNEA a 2-a

Încheierea contractelor de participare cu instalatorii și publicarea listei acestora

ARTICOLUL 14

Contractul de participare în vederea decontării

(1) AFM pune la dispoziția instalatorilor aprobați, prin intermediul aplicației, contractele de participare.

(2) În termen de 10 zile de la data aprobării, instalatorii le vor semna cu semnătură electronică calificată bazată pe un certificat calificat emis de un prestator de servicii de încredere conform Regulamentului (UE) 910/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE și le vor transmite AFM utilizând mijloacele electronice.

(3) Netransmiterea contractului semnat în termenul prevăzut la alin. (2) conduce la pierderea dreptului de a-l semna.

(4) Contractul poate fi semnat și de către împuternicitul reprezentantului legal al instalatorului, caz în care se va prezenta actul de identitate și împuternicirea notarială.

(5) Modelul contractului de participare în vederea decontării este prevăzut în anexa nr. 2 la prezentul ghid.

(6) Până la momentul perfectării contractului de participare, AFM are dreptul să modifice și/sau să completeze modelul de contract, ulterior orice modificare și/sau completare realizându-se cu acordul ambelor părți, exprimat în scris, prin act adițional.

(7) Contractul de participare intră în vigoare la data semnării acestuia de către ambele părți și este valabil până la expirarea tuturor perioadelor de monitorizare aferente sistemelor instalate.

(8) La data semnării contractului de participare, AFM comunică instalatorului procedura de analiză, menționată la art. 7 alin. (1) lit. q).

(9) Ulterior încheierii contractului de participare, în termen de 5 zile lucrătoare, instalatorul transmite, cu adresă de înaintare, către AFM dovada constituirii garanției, în original, conform

prevederilor art. 15. În cazul neprezentării acesteia, contractul de participare devine nul.

(10) Lista instalatorilor care au încheiat contracte de participare cu AFM și care au prezentat garanția conform prevederilor art. 15 se publică pe pagina de internet a AFM.

ARTICOLUL 15

Garanția

(1) Garanția menționată la art. 14 alin. (9) este angajamentul irevocabil și necondiționat prin care o instituție bancară sau o instituție nebancară autorizată de Banca Națională a României se obligă, la solicitarea instalatorului validat și în considerare a contractului de participare, să plătească valoarea acesteia către AFM în situația în care instalatorul nu execută sau execută necorespunzător obligațiile asumate prin contractul de participare.

(2) Garanția se poate constitui prin:

a) depozit colateral;

b) instrument de garantare emis în condițiile legii, astfel:

- (i) scrisoare de garanție emisă de o instituție de credit bancară din România;
- (ii) scrisoare de garanție emisă de o instituție financiară nebancară din România;
- (iii) asigurare de garanții emisă:

— fie de o societate de asigurare care deține autorizație de funcționare emisă în România și/sau care este înscrisă în registrele publicate pe pagina de internet a Autorității de Supraveghere Financiară, după caz;

— fie de o societate de asigurare din state terțe printr-o sucursală autorizată în România de către Autoritatea de Supraveghere Financiară;

(3) Garanția trebuie să fie irevocabilă și să se execute necondiționat, respectiv la prima solicitare a AFM, însoțită de o declarație cu privire la culpa instalatorului.

(4) Cuantumul garanției este de 200.000 lei.

(5) Garanția va fi emisă în favoarea AFM, pentru contractul de participare încheiat în cadrul Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, pentru o durată de 24 de luni, cu posibilitatea de prelungire, la solicitarea AFM.

(6) În situația în care se constată că unul dintre beneficiari nu îndeplinește condițiile stabilite prin ghid și detaliate în procedura de analiză prevăzută la art. 7 alin. (1) lit. q) sau/și suma a fost decontată în mod necuvenit, AFM reține din garanția constituită valoarea acordată acestuia, la care se adaugă dobânda calculată pentru perioada de când s-a efectuat plata și până la recuperarea sumelor.

(7) Returnarea/Eliberarea garanției se face după finalizarea verificării de către AFM a eșantionului de 10% din numărul sistemelor de panouri fotovoltaice finanțate fiecărui instalator.

(8) Garanția va cuprinde cel puțin prevederile menționate la alin. (1)—(7).

SUBCAPITOLUL II

Criterii de eligibilitate și înscrierea solicitanților

ARTICOLUL 16

Criterii de eligibilitate a solicitantului în vederea obținerii finanțării

(1) Beneficiază de finanțare solicitantul persoană fizică care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) este persoană fizică cu domiciliul în România;
- b) nu are obligații restante la bugetul de stat și la bugetul local, conform legislației naționale în vigoare;
- c) domiciliază la adresa unde se va implementa proiectul;

d) este proprietar al imobilului-construcție pe care se amplasează sistemul de panouri fotovoltaice, astfel cum rezultă din extrasul de carte funciară; în cazul în care sistemul de panouri fotovoltaice care deservește construcția se amplasează pe teren, este proprietar/deține un drept de folosință și asupra imobilului-teren, astfel cum rezultă din extrasul de carte funciară; nu este eligibil solicitantul al cărui drept de proprietate asupra imobilului construcție și/sau teren este înscris provizoriu în cartea funciară;

e) imobilul pe care se implementează proiectul nu este afectat de sarcini în favoarea unei persoane juridice sau a unei entități care desfășoară activități economice, cu excepția cazului în care este afectat de o ipotecă imobiliară; de asemenea, destinația construcției, așa cum reiese din extrasul de carte funciară, este doar pentru locuință sau anexe care o deservesc;

f) se obligă să permită accesul persoanelor autorizate în vederea colectării datelor înregistrate de sistemul de panouri fotovoltaice și verificării sistemului de panouri fotovoltaice finanțat;

g) nu este eligibil, dar fără a se limita la acest exemplu, imobilul cu proprietăți comune și proprietăți individuale, sub formă de bloc/condominiu, cu mai mult de două apartamente;

h) nu este eligibil solicitantul sau coproprietarii/devălmașii care:

1. a/au beneficiat de finanțare în cadrul programului derulat în temeiul Ordinului viceprim-ministrului, ministrul mediului, nr. 1.287/2018 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, cu modificările și completările ulterioare, pentru un imobil înscris în aceeași carte funciară ca cel pentru care solicită finanțare;

2. a/au încheiat contract de finanțare cu AFM aflat în vigoare, în baza unei cereri de finanțare aprobate anterior în cadrul Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, aprobat prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul mediului, nr. 1.287/2018, cu modificările și completările ulterioare, pentru un imobil înscris în aceeași carte funciară ca cel pentru care solicită finanțare;

3. urmează să încheie cu AFM, în baza unei cereri de finanțare aprobate anterior în cadrul Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, aprobat prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul mediului, nr. 1.287/2018, cu modificările și completările ulterioare, contract de finanțare pentru un imobil înscris în aceeași carte funciară ca cel pentru care solicită finanțare.

(2) Beneficiază de finanțare solicitantul unitate de cult care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) nu are obligații restante la bugetul de stat și bugetul local, conform legislației naționale în vigoare;

b) se obligă să permită accesul persoanelor autorizate în vederea colectării datelor înregistrate de sistemul de panouri fotovoltaice și verificării sistemului de panouri fotovoltaice finanțat;

c) se obligă să respecte legislația în domeniu privind livrarea surplusului în sistemul energetic național.

(3) Solicitanții prevăzuți la alin (1) și (2) completează și își asumă în aplicație declarațiile prevăzute în anexa nr. 3 la prezentul ghid.

ARTICOLUL 17

Criterii de eligibilitate a proiectului și cerințe tehnice ale componentelor sistemului de panouri fotovoltaice

(1) Este eligibil proiectul care are ca scop realizarea unui sistem complet de panouri fotovoltaice pentru producerea energiei electrice pentru consum propriu, surplusul de energie fiind preluat în rețeaua națională de distribuție.

(2) Pentru solicitantul persoană fizică este eligibil proiectul care se implementează la adresa menționată ca domiciliu în cartea de identitate.

(3) Este eligibil proiectul care are ca scop realizarea sistemului de panouri fotovoltaice ale cărui componente sunt noi.

(4) Prin program se finanțează instalarea unor sisteme de panouri fotovoltaice cu o putere instalată de minimum 3 kW.

(5) Sistemul de panouri fotovoltaice va avea următoarele componente principale:

a) panouri fotovoltaice — cu o putere însumată instalată de minimum 3 kW;

b) invertor — putere instalată — minimum 3,0 kW;

c) structura de susținere a sistemului — capabilă să susțină tot sistemul și adaptată zonei unde va fi instalată;

d) tablou electric curent continuu/curent alternativ — pentru racordul la instalația existentă;

e) instalația de legare la pământ;

f) sistemul de protecție contra descărcărilor atmosferice.

(6) Sistemul de panouri va asigura, prin unul sau mai multe componente ale sale, următoarele funcționalități:

a) stocarea informațiilor privind cantitatea de energie electrică produsă, pe o perioadă de cel puțin 1 an de la data emiterii certificatului de racordare;

b) colectarea de la distanță a informațiilor prevăzute la lit. a), precum și transmiterea acestora printr-un sistem de comunicare open source;

c) compatibilitatea cu orice sistem de management liber care va prelua datele transmise via un procesor de date de tip API, identificând datele după un serial din teren către o bază de date ce permite un număr ridicat de operațiuni de interogare pe secundă pentru a face față cerințelor de raportare automată și manuală.

(7) Componentele sistemului de panouri fotovoltaice vor fi certificate de un organism acreditat în conformitate cu SREN/ISO 17065.

(8) Componentele sistemului de panouri fotovoltaice vor respecta următoarele condiții minime:

a) panourile fotovoltaice trebuie:

— să respecte standardele obligatorii — SREN/IEC 61215 și SREN/IEC 61730;

— să aibă garanție privind deprecierea puterii — peste 90% în 10 ani și peste 80% în 25 de ani;

b) invertorul trebuie să respecte standardul obligatoriu — SREN/IEC 62109.

ARTICOLUL 18

Etapile înscrierii

(1) AFM demarează sesiunea de înscriere a solicitanților în aplicație la data menționată în dispoziția președintelui AFM.

(2) Înscrierea solicitantului se face prin completarea unor câmpuri predefinite și încărcarea documentelor prevăzute la art. 19. Documentele trebuie să fie valabile la momentul înscrierii în aplicație.

(3) Înscrierea solicitantului în program se consideră finalizată în momentul în care a fost îndeplinită cerința prevăzută la alin. (2) și aplicația a generat un număr de înregistrare. Totodată, aplicația rezervă acestuia suma de 20.000 lei.

(4) Solicitantul se poate înscrie o singură dată în cadrul unei sesiuni, pentru un singur imobil.

ARTICOLUL 19

Documente necesare solicitantului în vederea aprobării

(1) Documentele pe care le încarcă solicitantul persoană fizică în aplicație sunt:

a) actul de identitate al solicitantului, valabil la data înscrierii în aplicație;

b) certificatul de atestare fiscală privind obligațiile de plată către bugetul de stat, emis pe numele solicitantului de către organul teritorial de specialitate al Ministerului Finanțelor, în termen de valabilitate la data înscrierii în aplicație;

c) certificatul de atestare fiscală privind impozitele și taxele locale și alte venituri ale bugetului local, emis pe numele solicitantului de către autoritatea publică locală în a cărei rază teritorială își are domiciliul, în termen de valabilitate la data înscrierii în aplicație;

d) extras de carte funciară, nu mai vechi de 60 de zile la data înscrierii în aplicație, din care să rezulte dreptul de proprietate al solicitantului asupra imobilului construcție deservit de sistemul de panouri fotovoltaice pentru care se solicită finanțarea; în cazul în care sistemul de panouri fotovoltaice care deservește construcția se amplasează pe teren, se va prezenta, în plus față de extrasul de carte funciară aferent construcției, extras de carte funciară, nu mai vechi de 60 de zile la data înscrierii în aplicație, din care să rezulte că solicitantul este proprietar/deține un drept de folosință asupra imobilului teren; acesta poate fi obținut de solicitant și în format electronic;

e) copia cărții funciare colective, din care să rezulte maximum două unități individuale trecute pe aceeași carte funciară care adunate să fie egale cu 1 (un) întreg, în cazul imobilelor-construcții, dintre care unele părți sunt comune, iar restul sunt proprietăți individuale, pentru care se întocmesc o carte funciară colectivă și câte o carte funciară individuală.

(2) Documentele pe care le încarcă solicitantul unitate de cult în aplicație sunt:

a) certificatul de atestare fiscală privind obligațiile de plată către bugetul de stat, emis pe numele solicitantului către organul teritorial de specialitate al Ministerului Finanțelor, în termen de valabilitate la data înscrierii în aplicație;

b) certificatul de atestare fiscală privind impozitele și taxele locale și alte venituri ale bugetului local, emis pe numele solicitantului de către autoritatea publică locală în a cărei rază teritorială își are sediul solicitantul, în termen de valabilitate la data înscrierii în aplicație;

c) extras de carte funciară, nu mai vechi de 60 de zile la data înscrierii în aplicație, din care să rezulte dreptul de proprietate al solicitantului asupra imobilului construcție deservit de sistemul de panouri fotovoltaice pentru care se solicită finanțarea; în cazul în care sistemul de panouri fotovoltaice care deservește construcția se amplasează pe teren, se va prezenta, în plus față de extrasul de carte funciară aferent construcției, extras de carte funciară, nu mai vechi de 60 de zile la data înscrierii în aplicație, din care să rezulte că solicitantul este proprietar/deține un drept de folosință asupra imobilului teren; acesta poate fi obținut de solicitant și în format electronic.

(3) Documentele încărcate la momentul înscrierii în aplicație nu vor mai putea fi modificate sau reîncărcate ulterior.

SUBCAPITOLUL III

Aprobarea finanțării și respingerea proiectelor

ARTICOLUL 20

Aprobarea finanțării

(1) În termen de maximum 90 de zile de la data publicării de către AFM a listei prevăzute la art. 14 alin. (10) se parcurg următoarele etape:

a) selectarea de către solicitant a unui instalator validat, prin intermediul aplicației;

b) efectuarea analizei de către instalator a documentelor încărcate de solicitant;

c) aprobarea de către instalator, în aplicație, a solicitanților eligibili.

(2) În termen de maximum 30 de zile de la data selectării instalatorului de către un solicitant, instalatorul analizează documentele încărcate de solicitant, conform procedurii de analiză, și selectează în aplicație solicitanții eligibili.

(3) AFM generează prin intermediul aplicației listele cuprinzând proiectele solicitanților eligibili.

(4) Comitetul director al AFM avizează lista proiectelor selectate pentru finanțare și le propune spre aprobare Comitetului de avizare.

(5) Comitetul de avizare aprobă proiectele selectate pentru finanțare.

(6) AFM publică pe pagina de internet lista solicitanților aprobați.

(7) Pentru solicitantul unitate de cult, aplicația va genera contractul de finanțare, în vederea semnării de către aceasta.

ARTICOLUL 21

Respingerea proiectelor

(1) În termen de maximum 90 de zile de la data publicării de către AFM a listei prevăzute la art. 14 alin. (10) se parcurg următoarele etape:

a) selectarea de către solicitant a unui instalator validat, prin intermediul aplicației;

b) analizarea de către instalator a documentelor încărcate de solicitant;

c) respingerea/refuzul solicitanților de către instalator, în aplicație.

(2) În termen de maximum 30 de zile de la data selectării instalatorului de către un solicitant, instalatorul comunică acestuia motivele de fapt și de drept care stau la baza deciziei de respingere pe motive de eligibilitate, conform prevederilor ghidului, și/sau a refuzului de instalare a sistemului de panouri fotovoltaice.

(3) În situația menționată la alin. (2), solicitantul poate selecta alt instalator validat.

(4) La finalul celor 90 de zile calculate de la data publicării listei prevăzute la art. 14 alin. (10) se vor realiza următoarele etape:

a) AFM generează prin intermediul aplicației listele cuprinzând proiectele solicitanților respinși pe motive de eligibilitate;

b) Comitetul director al AFM aprobă listele cuprinzând proiectele solicitanților respinși pe motive de eligibilitate;

c) AFM publică pe pagina de internet lista/listele solicitanților respinși pe motive de eligibilitate;

d) solicitantul poate depune contestație împotriva deciziei Comitetului director.

(5) Solicitantul care nu a selectat în termen de 90 de zile în aplicație un instalator sau a fost refuzat de instalatorii selecțai pierde rezervarea sumei.

ARTICOLUL 22

Contestarea rezultatului procesului de analiză

(1) Solicitanții pot formula contestație împotriva deciziei Comitetului director în termen de 30 de zile de la data publicării listelor prevăzute la art. 21 alin. (4) lit. c) pe pagina de internet a AFM.

(2) Contestația se va încărca în aplicație în termenul prevăzut la alin. (1).

(3) Contestația va fi semnată olograf sau cu semnătură digitală calificată și va cuprinde, sub sancțiunea respingerii ca inadmisibilă, obiectul contestației și motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază.

(4) Listele cuprinzând contestațiile admise sau respinse se vor publica pe pagina de internet a AFM, iar rezultatele vor fi comunicate contestatarilor, în condițiile legii.

(5) Decizia de soluționare a contestației poate fi atacată la instanța de contencios administrativ competentă, potrivit prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

ARTICOLUL 23

Încheierea contractului de finanțare

(1) Ulterior aprobării solicitantului unitate de cult, AFM pune la dispoziția acestuia, prin intermediul aplicației, contractul de finanțare, care poartă semnătura reprezentantului legal al AFM.

(2) Solicitantul unitate de cult încarcă în aplicație contractul de finanțare, semnat de către reprezentantul legal sau împuternicitul reprezentantului legal, până cel târziu la momentul depunerii cererii de decontare de către instalator.

(3) În situația în care contractul de finanțare este semnat de o persoană împuternicită, se va încărca în aplicație și cartea de identitate a acesteia.

(4) Neintroducerea contractului de finanțare în aplicație se consideră renunțare la finanțare și atrage anularea rezervării sumei aferente finanțării solicitantului respectiv.

(5) AFM nu încheie contract de finanțare cu beneficiarul persoană fizică.

SUBCAPITOLUL IV

Implementarea proiectului

ARTICOLUL 24

Dispoziții generale

(1) Implementarea proiectului se realizează de către beneficiar prin îndeplinirea formalităților specifice obținerii tuturor avizelor și acordurilor, precum și prin instalarea sistemului de panouri fotovoltaice și racordarea acestuia la rețeaua națională de distribuție a energiei electrice, prin intermediul unui instalator validat.

(2) Implementarea proiectului se realizează în termen de cel mult 12 luni de la publicarea listei solicitanților aprobați, pentru persoanele fizice, și de la semnarea contractului de finanțare, pentru unitățile de cult, termen în care trebuie realizată instalația și obținut certificatul de racordare.

ARTICOLUL 25

Reguli privind întocmirea facturii

(1) În factura fiscală emisă beneficiarului, instalatorul validat trebuie să evidențieze prețul de vânzare și, distinct, să facă mențiunea „suma de lei se suportă de către AFM, prin Programul privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională”.

(2) Factura fiscală trebuie să fie emisă înainte de data depunerii cererii de decontare la AFM și după aprobarea solicitantului, pentru persoanele fizice, și de la semnarea contractului de finanțare, pentru unitățile de cult.

(3) Factura trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

- a) atributele de identificare a instalatorului validat;
- b) atributele de identificare a beneficiarului;
- c) denumirea și cantitatea bunurilor livrate, elementele de identificare a acestora, denumirea serviciilor prestate, puterea instalată a sistemului;
- d) adresa locului de implementare. Pentru beneficiarul persoană fizică, adresa de implementare trebuie să fie aceeași cu adresa de domiciliu menționată în cartea de identitate încărcată de acesta la momentul înscrierii, iar pentru unitățile de cult, adresa de implementare trebuie să fie aceeași cu adresa menționată în extrasul de carte funciară încărcat de acesta la momentul înscrierii.

(4) Factura trebuie să prevadă codul QR, în care vor fi cuprinse: numărul și data facturii fiscale, adresa locului de domiciliu menționată în cartea de identitate, pentru persoanele fizice, adresa de implementare menționată în extrasul de carte funciară, pentru unitățile de cult, atributele de identificare ale beneficiarului pentru care a fost emisă factura, puterea instalată, seriile de identificare a panourilor și a invertorului montate.

(5) Factura poate fi însoțită de anexă.

SUBCAPITOLUL V

Decontarea sumelor solicitate de către instalatorii validați

ARTICOLUL 26

Documente obligatorii necesare decontării și proceduri aplicabile

(1) În vederea decontării, instalatorul validat încarcă/introduce în aplicație, pentru fiecare beneficiar, următoarele informații: numărul și data facturii fiscale, numărul și data certificatului de racordare, adresa locului de domiciliu menționată în cartea de identitate, pentru persoanele fizice, adresa de implementare menționată în extrasul de carte funciară, pentru unitățile de cult, atributele de identificare ale beneficiarului pentru care a fost emisă factura, puterea instalată, seriile de identificare a panourilor și a invertorului montate.

(2) În vederea decontării, instalatorul validat transmite pe e-mail:

1. cererea de decontare, semnată cu semnătură digitală calificată de către reprezentantul legal al instalatorului validat sau de către persoana împuternicită a acestuia; în cazul în care cererea de decontare este semnată de persoana împuternicită se vor transmite inclusiv împuternicirea notarială și copia cărții de identitate a împuternicitului;

2. lista beneficiarilor pentru care se solicită decontarea, semnată cu semnătură digitală calificată de către reprezentantul legal al instalatorului validat sau de către persoana împuternicită a acestuia, generată cu ajutorul aplicației, care va cuprinde datele de identificare a solicitantului, adresa de domiciliu, pentru

persoanele fizice, adresa menționată în extrasul de carte funciară, pentru unitățile de cult, suma solicitată, numărul și data certificatului de racordare, puterea instalată a sistemului de panouri fotovoltaice.

(3) Documentele încărcate de instalatorul validat în aplicație, în vederea decontării, pentru fiecare beneficiar cuprins în lista menționată la alin. (2) pct. 2, sunt:

1. facturile fiscale emise beneficiarilor de către instalatorul validat, însoțite de anexe, după caz;

2. certificatul de racordare:

a) emis pentru locul de domiciliu din cartea de identitate, unde a fost instalat sistemul, pentru beneficiarul persoană fizică;

b) emis pentru adresa menționată în extrasul de carte funciară, pentru beneficiarul unitate de cult;

3. contractele de finanțare încheiate cu beneficiarii unități de cult.

(4) Aplicația verifică în mod automat existența documentelor încărcate de instalatori și corespondența dintre datele conținute în codul QR și datele introduse de instalatori în câmpurile aferente din aplicație. În cazul în care acestea sunt conforme, iar informațiile aferente corespund prevederilor ghidului de finanțare, aplicația le validează, iar instalatorul poate genera lista prevăzută la alin. (2) pct. 2. În cazul în care aplicația constată neîndeplinirea condițiilor și prevederilor ghidului de finanțare, AFM nu va finanța respectivul sistem. În cazul în care se constată erori materiale, instalatorul le poate remedia.

(5) Plata sumelor solicitate prin cererile de decontare se face prin virament în contul de trezorerie al instalatorului validat, în maximum 60 de zile de la data depunerii acestora, în măsura în care sunt complete și corect întocmite, în limita disponibilului existent în bugetul Fondului pentru mediu.

(6) AFM nu acordă plăți în avans și finanțează doar cheltuieli eligibile efectuate după semnarea contractului de participare, precum și după aprobarea de către AFM a solicitanților, în cazul persoanelor fizice, respectiv după semnarea contractului de finanțare, în cazul unităților de cult.

(7) AFM nu efectuează plăți pentru facturile reprezentând avansuri în baza contractelor încheiate între beneficiari și furnizorii de servicii/produse/lucrări aferente proiectului.

(8) În situația în care instalatorul validat are înscrși în aplicație mai mult de 10 beneficiari se va solicita la decont finanțare pentru minimum 10 sisteme de panouri fotovoltaice.

SUBCAPITOLUL VI

Monitorizare

ARTICOLUL 27

Dispoziții generale

(1) AFM verifică documentele încărcate de către instalator în aplicație, pe un eșantion de 10% din numărul sistemelor de panouri fotovoltaice instalate de acesta și finanțate de AFM. Verificarea se realizează pentru fiecare instalator validat, după finanțarea ultimei cereri de decontare.

(2) În situația în care se constată că unul dintre beneficiari nu era eligibil sau/și suma a fost decontată în mod necuvenit, AFM reține din garanția constituită valoarea acordată acestuia, la care se adaugă dobânda calculată pentru perioada de când s-a efectuat plata și până la recuperarea sumelor.

(3) În situația în care în urma verificării eșantionului menționat la alin. (1) se constată că 5% dintre beneficiari nu erau eligibili sau/și sumele au fost decontate în mod necuvenit, atât instalatorul, cât și reprezentantul legal al acestuia își pierd

dreptul de a participa, pentru o perioadă de 5 ani de la momentul constatării, la programele derulate de AFM.

(4) Monitorizarea finanțării acordate în cadrul programului, a investițiilor realizate, precum și a respectării condițiilor prevăzute în prezentul ghid se face de către AFM pe o perioadă de un an de la data emiterii către beneficiar a certificatului de racordare aferent ultimului sistem de panouri fotovoltaice instalat.

(5) Beneficiarii au următoarele obligații pe perioada de monitorizare:

1. să utilizeze și să conserve bunurile achiziționate prin program cu diligențele unui bun proprietar;

2. să mențină în funcțiune sistemul de panouri fotovoltaice achiziționat prin program;

3. să permită/să ia toate măsurile necesare pentru a se permite reprezentanților AFM și ai instituțiilor abilitate să verifice și să controleze modul în care sunt îndeplinite obiectivele proiectului, inclusiv prin vizite la fața locului;

4. să aducă la cunoștința potențialilor terți dobânditori ai imobilului pe care se implementează proiectul informațiile cu privire la situația acestuia și să depună diligențele în vederea preluării de către aceștia a obligațiilor prevăzute în ghidul de finanțare;

5. să permită accesul persoanelor autorizate în vederea colectării datelor referitoare la energia electrică produsă și, după caz, livrată în rețeaua națională de distribuție a energiei electrice;

6. să furnizeze și să transmită AFM orice informație sau documente relevante, solicitate în mod rezonabil de către aceasta, în termen de maximum 15 zile lucrătoare de la data primirii notificării;

7. să nu afecteze investiția finanțată și funcționarea acesteia prin modificarea imobilului pe care se implementează proiectul;

8. să nu înstrăineze imobilul pe care se implementează proiectul în favoarea unei persoane juridice sau a unei entități care desfășoară activități economice, cu excepția cazului în care este afectat de o ipotecă imobiliară;

9. să păstreze documentele încărcate la momentul înscrierii în aplicație până la finalul perioadei de monitorizare;

10. să informeze vizual publicul privind instalarea sistemului de panouri fotovoltaice cu finanțare din Fondul pentru mediu, conform informațiilor și caracteristicilor aprobate prin dispoziția președintelui și publicate pe pagina de internet a AFM.

CAPITOLUL III

Reguli și proceduri aplicate de AFM în cadrul programului

ARTICOLUL 28

Reguli și proceduri generale aplicate în cadrul programului

(1) Instalatorul validat își asumă responsabilitatea privind eligibilitatea și conformitatea documentelor înscrise în aplicație de către beneficiarii pentru care solicită finanțarea.

(2) Solicitantul/Beneficiarul are posibilitatea să transmită instalatorului o cerere motivată însoțită de documente justificative, în vederea modificării locului de amplasare a sistemului de panouri fotovoltaice, respectiv de pe imobilul-construcție pe imobilul-teren sau viceversa, sub condiția respectării condițiilor de eligibilitate ale solicitantului/proiectului.

(3) În situația în care aplicația este indisponibilă, toate termenele prevăzute în ghidul de finanțare care depind de funcționarea ei se prelungesc corespunzător cu perioada în care aceasta nu a funcționat.

(4) AFM nu poate fi trasă la răspundere pentru nerespectarea de către beneficiar/instalator a termenelor și condițiilor stipulate în prezentul ghid.

(5) AFM poate solicita oricând pe parcursul derulării programului, precum și pe întreaga perioadă de valabilitate a contractelor de participare/finanțare orice informație sau document relevant în legătură cu finanțarea acordată.

CAPITOLUL IV Dispoziții finale

ARTICOLUL 29

Transmiterea obligațiilor către terți

(1) Obligațiile rezultate din participarea solicitanților în program se consideră asumate de succesorii în drepturi ai acestora și de terți dobânditori ai imobilului pe care se implementează sistemul de panouri fotovoltaice, în sensul preluării acestor obligații conform prevederilor prezentului ghid. Astfel, beneficiarul final are obligația de a aduce la cunoștința terților dobânditori obligațiile respective.

(2) Prevederile alin. (1) operează pe toată perioada de implementare și monitorizare.

(3) În situația în care, în aplicarea prevederilor alin. (1), în perioada de implementare, succesorii în drepturi ai solicitantului și terți dobânditori nu preiau obligațiile beneficiarilor, aceștia nu mai pot beneficia de finanțarea acordată prin program.

(4) Dacă situația prevăzută la alin. (3) intervine după efectuarea plăților către instalatorii validați, în baza cererilor de decontare, AFM recuperează de la succesorii în drepturi/beneficiari sumele finanțate.

ARTICOLUL 30

Transferul beneficiarului către un alt instalator

(1) Beneficiarul se poate transfera o singură dată la un alt instalator, ulterior aprobării, în vederea implementării proiectului.

(2) În vederea transferului prevăzut la alin. (1), beneficiarul solicită, prin intermediul aplicației, acordul instalatorului la care dorește transferul.

(3) În vederea aprobării transferului, instalatorul cu care s-a optat continuarea implementării proiectului va primi accesul la datele/finanțarea de care beneficiază beneficiarul transferat și va realiza analiza documentelor încărcate în aplicație de către acesta.

(4) În situația în care instalatorul validat se află în imposibilitate de a-și îndeplini obligația de instalare a panourilor fotovoltaice față de solicitanții înscriși în evidențele sale, acesta notifică AFM transferul colectiv.

ARTICOLUL 31

Responsabilități privind gestionarea datelor cu caracter personal

(1) AFM răspunde, în condițiile legii, pentru gestionarea datelor cu caracter personal aparținând persoanelor fizice participante în cadrul programului, pe care aceasta le prelucrează. Acestea declară că sunt de acord cu privire la gestionarea și prelucrarea de către AFM și de către instalatorul validat a tuturor datelor și informațiilor furnizate, precum și cu privire la transmiterea acestora de către AFM către terțe instituții sau persoane juridice în vederea verificării îndeplinirii tuturor obligațiilor și clauzelor prevăzute în prezentul ghid sau în scopul

elaborării de situații și statistici. De asemenea, prin depunerea cererii de validare, instalatorul declară că este de acord cu privire la gestionarea și prelucrarea de către AFM a tuturor datelor și informațiilor furnizate.

(2) Prin depunerea cererii de validare și încheierea contractului de participare, instalatorul se obligă să prelucreze datele cu caracter personal ale participanților în cadrul programului, în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile, inclusiv Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), și să gestioneze în condiții de maximă siguranță documentele depuse de către aceștia.

ARTICOLUL 32

Reguli de publicitate

(1) Orice demers publicitar efectuat de către instalatorul validat, în orice formă și în orice mediu, trebuie să specifice că proiectul se realizează prin Programul privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, derulat de AFM și finanțat din Fondul pentru mediu.

(2) Orice reducere de preț, sub orice denumire, promovată de către instalatorul validat, trebuie astfel prezentată publicului încât să nu genereze confuzii între aceasta și suma finanțată prin program.

(3) Regula prevăzută la alin. (2) se aplică întocmai și în cazul proiectului sau programului promovat de către instalatorul validat, în vederea evitării oricăror confuzii între acesta și programul finanțat din Fondul pentru mediu de AFM.

(4) Beneficiarul este obligat să informeze vizual publicul privind instalarea sistemului de panouri fotovoltaice cu finanțare din Fondul pentru mediu, conform informațiilor și caracteristicilor aprobate prin dispoziția președintelui și publicate pe pagina de internet a AFM.

ARTICOLUL 33

Publicarea informațiilor relevante

(1) Toate datele, informațiile, instrucțiunile, comunicatele și alte documente relevante în legătură cu programul se publică pe pagina de internet a AFM, www.afm.ro, la secțiunea Programe de finanțare.

(2) Singurele date, informații și instrucțiuni valabile prezentate în mass-media referitoare la program sunt cele transmise sub forma comunicatelor de presă de către AFM și/sau autoritatea publică centrală pentru protecția mediului.

ARTICOLUL 34

Raportul ghidului cu alte acte normative

Unde prezentul ghid nu dispune, se aplică prevederile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale altor acte normative de nivel superior.

ARTICOLUL 35

Anexe

Anexele nr. 1—4 fac parte integrantă din prezentul ghid.

Nr. de înregistrare la AFM

...../...../.....

C E R E R E
de validare a instalatorului

Denumirea completă a instalatorului

Înregistrat/Înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul cu nr. de ordine/...../.....,

cod de identificare fiscală, cont nr. deschis la Trezoreria

Adresa sediului social: localitatea, str. nr., bl., sc., et., ap., județul/sectorul,

cod poștal, telefon (fix și mobil), e-mail

Reprezentant legal (nume și prenume), CNP, telefon (fix și mobil), e-mail

Prin prezenta solicităm validarea în cadrul Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, denumit în continuare *program*, și perfectarea contractului de participare în vederea decontării cu Administrația Fondului pentru Mediu (AFM).

În cadrul programului, societatea noastră intenționează să analizeze dosarele depuse de solicitanți conform procedurii de analiză, să elaboreze documentația tehnică, să instaleze sisteme de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională de distribuție a energiei electrice, conform criteriilor tehnice stabilite prin ghidul de finanțare.

Subsemnatul, în calitate de reprezentant legal, declar pe propria răspundere, sub sancțiunile aplicate faptei de fals în declarații, următoarele:

a) societatea pe care o reprezint nu este sub incidența Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, nu are suspendate/restricționate activitățile economice sau nu se află în situații similare; nu se află în procedură de dizolvare, lichidare, desființare, închidere, radiere, inclusiv închidere operațională, nu se află sub administrare specială; nu face obiectul unei proceduri legale în justiție pentru situațiile mai sus menționate și nici pentru orice altă situație similară;

b) societatea pe care o reprezint nu face obiectul unei proceduri legale în justiție pentru situațiile prevăzute la lit. a) și nici pentru orice altă situație similară;

c) societatea pe care o reprezint nu a fost condamnată pentru infracțiuni împotriva mediului prin hotărâre judecătorească definitivă;

d) societatea pe care o reprezint se angajează că va întocmi toată documentația tehnică necesară instalării sistemului de panouri fotovoltaice, respectând legislația în vigoare, cerințele operatorilor de distribuție energie electrică și toate criteriile de eligibilitate solicitate prin ghidul de finanțare;

e) societatea pe care o reprezint se angajează că va instala sistemul nou de panouri fotovoltaice, respectând legislația în vigoare și toate criteriile de eligibilitate solicitate prin ghidul de finanțare;

f) mă oblig să păstrez confidențialitatea tuturor informațiilor la care am acces, să respect prevederile legale de prelucrare și protecție a datelor cu caracter personal, inclusiv Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), și voi lua toate măsurile necesare pentru a păstra confidențialitatea asupra datelor și informațiilor prelucrate;

g) mă oblig să analizez eligibilitatea solicitanților înscriși și conformitatea documentelor, conform procedurii de analiză;

h) mă angajez să nu solicit avans solicitantului, decât în limita contribuției proprii și/sau în limita valorii cheltuielilor neeligibile;

i) mă oblig să încasez de la beneficiar suma reprezentând contribuția proprie;

j) mă angajez ca în termen de 5 zile lucrătoare de la încheierea contractului de participare să transmit AFM dovada constituirii garanției;

k) declar că sunt de acord cu privire la gestionarea și prelucrarea de către AFM a tuturor datelor și informațiilor furnizate;

l) în situația în care AFM constată, ca urmare a verificării pe un eșantion de 10% din numărul sistemelor de panouri fotovoltaice instalate, că unul dintre beneficiari nu îndeplinește condițiile stabilite prin ghid și detaliate în procedura de analiză prevăzută la art. 7 alin. (1) lit. q) din Ghidul de finanțare a Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1.063/2023, sau/și suma a fost decontată în mod necuvenit, voi permite ca AFM să rețină din garanția constituită valoarea acordată acestuia, la care se adaugă dobânda calculată pentru perioada de când s-a efectuat plata și până la recuperarea sumelor;

m) am luat cunoștință de faptul că, în situația în care în urma verificării eșantionului menționat la lit. l) se constată că 5% dintre beneficiari nu erau eligibili sau/și sumele au fost decontate în mod necuvenit, atât subsemnatul, cât și societatea pe care o reprezint pierdem dreptul de a participa, pentru o perioadă de 5 ani de la momentul constatării, la programele derulate de AFM.

Declar că am luat cunoștință de prevederile Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, privind falsul în declarații.

Subsemnatul îmi asum răspunderea tuturor informațiilor conținute în prezenta cerere de validare și în toate celelalte documente depuse și garantez că datele furnizate sunt actuale, reale și corecte.

Am luat cunoștință că neîndeplinirea condițiilor de mai sus ori prezentarea eronată sau falsă a acestor condiții va duce automat la respingerea cererii de validare sau, ulterior, la returnarea integrală a sumelor decontate societății noastre de către AFM în cadrul programului.

Subsemnatul autorizez prin prezenta cerere de validare orice instituție, societate comercială, bancă, alte persoane juridice să furnizeze date și informații reprezentanților autorizați ai AFM cu privire la orice aspect tehnic și financiar în legătură cu activitatea societății pe care o reprezint.

Prin semnarea prezentei cereri de validare confirm că am înțeles și mi-am însușit în integralitate conținutul acesteia.

Reprezentant legal

Numele și prenumele

Semnătura

Data

CONTRACT DE PARTICIPARE ÎN VEDEREA DECONTĂRII

Nr. din

Între părțile contractante:

Administrația Fondului pentru Mediu, cu sediul în municipiul București, Splaiul Independenței nr. 294, corp A, sectorul 6, cod poștal 060031, cod de identificare fiscală, cont nr. deschis la Trezoreria Statului Sector 6, București, reprezentată legal prin — președinte, în calitate de finanțator în cadrul Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, denumită în continuare *AFM*,

și

..... — S.R.L./S.A., cu sediul social în, cod poștal....., înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul cu nr., cod de identificare fiscală, cont nr. deschis la Trezoreria, reprezentată legal prin (numele și prenumele), CNP, administrator, în calitate de instalator validat, denumit în continuare *instalator*,

a intervenit prezentul contract de participare în vederea decontării, denumit în continuare *contract*.**ARTICOLUL 1****Obiectul contractului**

1.1. Prin prezentul contract AFM plătește instalatorului sumele solicitate în cererea de decontare, reprezentând cheltuieli eligibile efectuate de către beneficiarul finanțării și facturate de instalator.

1.2. Programul este finanțat și se desfășoară în conformitate cu prevederile Ghidului de finanțare al Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1.063/2023, denumit în continuare *ghid*. În cuprinsul contractului sunt utilizați termenii consacrați prin ghid.

ARTICOLUL 2**Durata contractului**

Prezentul contract intră în vigoare la data semnării lui de către ambele părți și este valabil până la expirarea perioadei de monitorizare aferentă ultimului sistem de panouri fotovoltaice instalat.

ARTICOLUL 3**Modalitatea de decontare și plată**

3.1. Decontarea se realizează prin depunerea cererilor de decontare lunare, în interiorul perioadei prevăzute la art. 2.

3.2. Plata se realizează pe măsura decontării sumelor solicitate, prin debitarea contului de trezorerie al AFM și creditarea contului nr. deschis la Trezoreria de către instalator, pe bază de cerere de decontare, însoțită în mod obligatoriu de documentele prevăzute în aceasta, în condițiile în care cererea de decontare și documentele aferente sunt complete și corect întocmite.

3.3. În situația în care instalatorul validat are înscrși în aplicație mai mult de 10 beneficiari, se va solicita la decontare finanțare pentru minimum 10 sisteme de panouri fotovoltaice.

3.4. Formularul cererii de decontare este prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul contract.

3.5. Programul se derulează în limita creditelor de angajament și bugetare prevăzute cu această destinație prin bugetul anual al Fondului pentru mediu, aprobat conform legii.

3.6. Cererea de decontare se depune la AFM la data de a fiecărei luni.

3.7. În situația în care, pe parcursul derulării programului, data stabilită în cuprinsul pct. 3.6 este o zi nelucrătoare sau o zi de sărbătoare legală, cererea de decontare se depune în următoarea zi lucrătoare.

3.8. Orice plată excedentară efectuată de către AFM constituie plată necuvenită, instalatorul având obligația de a

restitui sumele necuvenite în termen de 5 zile de la data confirmării de primire a notificării din partea AFM.

ARTICOLUL 4**Obligațiile părților**

4.1. Instalatorul se obligă:

a) să asigure înregistrarea în evidența contabilă a tuturor documentelor privind operațiunile aferente prezentului contract, precum și arhivarea acestora, conform reglementărilor contabile în vigoare;

b) să instaleze sisteme de panouri fotovoltaice de minimum 3 kW, în conformitate cu specificațiile tehnice prevăzute de ghidul de finanțare aferent programului;

c) să plătească toate taxele, impozitele, contribuțiile și amenzile pe care le datorează, potrivit reglementărilor legale și în termenele prevăzute de acestea;

d) să permită reprezentanților AFM și altor organisme abilitate accesul la sediul său social și punctele sale de lucru pentru examinarea registrelor și a evidențelor contabile, precum și a altor documente relevante în legătură cu derularea programului;

e) în îndeplinirea prezentului contract, să nu prezinte date, informații sau înscrisuri false, eronate ori incomplete;

f) să furnizeze, în maximum 15 zile lucrătoare de la notificarea AFM, orice informații sau documente suplimentare considerate necesare pentru îndeplinirea prezentului contract;

g) să specifice, în cazul oricărui demers publicitar efectuat cu privire la instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice achiziționate prin program, în orice formă și în orice mediu, că acesta se realizează prin Programul privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, derulat de AFM;

h) să prezinte orice reducere de preț, indiferent de denumirea sub care este promovată, în așa fel încât să nu genereze confuzii între aceasta și finanțarea acordată din Fondul pentru mediu;

i) să analizeze documentele încărcate conform procedurii de analiză;

j) să justifice în scris motivele de fapt și de drept care stau la baza deciziei de a considera un solicitant neeligibil sau, dacă acesta a fost selectat, motivele de fapt și de drept care stau la baza refuzului de a efectua instalarea sistemului de panouri fotovoltaice;

k) să păstreze confidențialitatea tuturor informațiilor la care are acces, să respecte prevederile legale de prelucrare și protecție a datelor cu caracter personal, inclusiv Regulamentul (UE) nr. 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE

(Regulamentul general privind protecția datelor), să ia toate măsurile necesare pentru a păstra confidențialitatea asupra datelor și informațiilor prelucrate și să gestioneze în condiții de maximă siguranță documentele depuse de către persoanele fizice;

l) să respecte integral condițiile, etapele și termenele stabilite în cuprinsul ghidului;

m) să asigure accesul, în vederea obținerii finanțării, în mod nemijlocit și nediscriminatoriu, tuturor persoanelor fizice în cadrul programului, în ceea ce privește egalitatea de gen și șanse și cu privire la accesul persoanelor cu dizabilități, potrivit prevederilor legale;

n) să colecteze și să transmită AFM informații referitoare la energia produsă de către sistemele fotovoltaice instalate, în prima lună a fiecărui an pentru anul anterior, pe perioada de valabilitate a contractului de participare;

o) să întocmească toată documentația tehnică necesară instalării sistemului de panouri fotovoltaice, respectând legislația în vigoare și toate criteriile de eligibilitate solicitate prin ghidul de finanțare;

p) să notifice AFM în situația în care se află în imposibilitatea de a-și îndeplini obligația de a instala panourile fotovoltaice solicitanților aprobați pentru care a efectuat înscrierea în program;

q) să păstreze și să arhiveze toate contractele, actele și documentele justificative și contabile pentru toate operațiunile derulate în cadrul programului și să reconstituie, în condițiile legii, documentele pierdute, sustrate sau distruse;

r) să asigure executarea proiectelor cu diligența necesară și eficiență, în conformitate cu prezentul contract, ghidul de finanțare al programului, precum și cu legislația în vigoare și standardele de mediu aplicabile;

s) să ia măsuri de protecție a datelor cu caracter personal pe care le colectează, prelucrează și stochează/arhivează, pentru toate persoanele participante în cadrul proiectului;

t) să nu solicite avans solicitantului decât în limita contribuției proprii și/sau valorii cheltuielilor neeligibile;

u) să transmită AFM dovada constituirii garanției, în original, în termen de 5 zile lucrătoare de la data semnării prezentului contract de către ambele părți;

v) în situația în care AFM constată, ca urmare a verificării pe un eșantion de 10% din numărul sistemelor de panouri fotovoltaice instalate, că unul dintre beneficiari nu îndeplinește condițiile stabilite prin ghid și detaliate în procedura de analiză prevăzută la art. 7 alin. (1) lit. q) din ghid sau/și suma a fost decontată în mod necuvenit, să permită AFM să rețină din garanția constituită valoarea acordată acestuia ca finanțare;

w) să încaseze de la beneficiar suma reprezentând contribuția proprie.

4.2. AFM se obligă:

a) să asigure plata în condițiile menționate prin prezentul contract, în limita fondurilor prevăzute prin bugetele anuale ale Fondului pentru mediu;

b) să pună la dispoziția instalatorului informațiile legate de finanțare;

c) să permită accesul instalatorului în aplicație în vederea introducerii informațiilor sau completării acestora, în condițiile prevăzute prin ghid;

d) să informeze instalatorul, cu cel puțin o zi lucrătoare înainte, despre orice intervenție tehnică a personalului propriu asupra aplicației și care poate determina imposibilitatea accesului instalatorului la aceasta.

ARTICOLUL 5

Garanția

5.1. Garanția se poate constitui prin:

a) depozit colateral;

b) instrument de garantare emis în condițiile legii, astfel:

(i) scrisoare de garanție emisă de o instituție de credit bancară din România;

(ii) scrisoare de garanție emisă de o instituție financiară nebanară din România;

(iii) asigurare de garanții emisă:

— fie de o societate de asigurare care deține autorizație de funcționare emisă în România și/sau care este înscrisă în

registrele publicate pe pagina de internet a Autorității de Supraveghere Financiară, după caz;

— fie de o societate de asigurare din state terțe printr-o sucursală autorizată în România de către Autoritatea de Supraveghere Financiară.

5.2. Garanția trebuie să fie irevocabilă și să se execute necondiționat, respectiv la prima solicitare a AFM, însoțită de o declarație cu privire la culpa instalatorului.

5.3. Quantumul garanției este de 200.000 lei.

5.4. Garanția va fi emisă în favoarea AFM, pentru contractul de participare încheiat în cadrul Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, pentru o durată de 24 de luni, cu posibilitatea de prelungire, la solicitarea AFM.

5.5. În situația în care se constată că unul dintre beneficiari nu îndeplinește condițiile stabilite prin ghid și detaliate în procedura de analiză prevăzută la art. 7 alin. (1) lit. q) din ghid sau/și suma a fost decontată în mod necuvenit, AFM reține din garanția constituită valoarea acordată acestuia, la care se adaugă dobânda calculată pentru perioada de când s-a efectuat plata și până la recuperarea sumelor.

5.6. Returnarea/Eliberarea garanției se face după finalizarea verificării de către AFM a eșantionului de 10% din numărul sistemelor de panouri fotovoltaice finanțate fiecărui instalator.

5.7. Garanția va cuprinde cel puțin prevederile menționate la pct. 5.1—5.6.

ARTICOLUL 6

Răspunderea contractuală

6.1. Nerespectarea de către instalator a oricăreia dintre obligațiile asumate prin prezentul contract constituie caz de culpă.

6.2. Constituie caz de culpă și următoarele fapte ale instalatorului:

a) comite nereguli de ordin financiar în cadrul programului și în legătură cu acesta, stabilite printr-o hotărâre judecătorească definitivă;

b) solicită avans persoanei fizice, cu depășirea limitei contribuției proprii și/sau a valorii cheltuielilor neeligibile;

c) nu încasează de la beneficiar suma reprezentând contribuția proprie.

6.3. Instalatorul își asumă integral răspunderea pentru prejudiciile cauzate terților din culpa sa pe întreg parcursul derulării prezentului contract, AFM fiind degrevată în totalitate de orice responsabilitate.

6.4. Instalatorul își asumă integral răspunderea atât pentru analiza documentelor încărcate de către solicitant, cât și pentru motivele de fapt și de drept care stau la baza refuzului de a efectua instalarea sistemului de panouri fotovoltaice.

6.5. Instalatorul rămâne direct răspunzător pentru toate consecințele financiare directe sau indirecte antrenate de încetarea contractului înainte de termen din culpa sa.

6.6. Orice caz de culpă și orice disfuncționalitate apărute pe parcursul derulării prezentului contract vor fi notificate instalatorului de către AFM, în maximum 5 zile de la constatare. În cazul în care deficiențele nu sunt înlăturate în termen de maximum 30 de zile de la data notificării sau nu pot fi înlăturate, AFM are dreptul de a lua următoarele măsuri:

a) sistarea temporară a utilizării finanțării sau suspendarea contractului, până la remedierea cauzelor care au dus la sistare;

b) recuperarea sumelor virate către instalator, aferente cheltuielilor pentru care nu au fost înlăturate deficiențele, sub formă de plată de daune-interese în quantum egal cu suma trasă din finanțarea acordată, la care se adaugă dobânda legală pentru suma acordată, la nivelul dobânzii de referință a Băncii Naționale a României, calculată de la data plății, cu posibilitatea de reziliere a contractului.

6.7. În situația în care, în urma verificării eșantionului prevăzut la art. 27 alin. (1) din ghid, AFM constată că 5% dintre beneficiari nu erau eligibili sau/și sumele au fost decontate în mod necuvenit, atât instalatorul, cât și reprezentantul legal al acestuia își pierd dreptul de a participa, pentru o perioadă de 5 ani de la momentul constatării, la programele derulate de AFM.

ARTICOLUL 7

Încetarea contractului

7.1. Prezentul contract încetează de drept:

- a) la data prevăzută în cuprinsul acestuia;
- b) la data intervenției unui act de autoritate;

c) la apariția unor circumstanțe care nu au putut fi prevăzute la data încheierii acestuia și care conduc la modificarea clauzelor contractuale în asemenea măsură încât îndeplinirea prezentului contract ar fi contrară AFM și interesului public; acest fapt va fi notificat instalatorului în termen de 10 zile de la momentul apariției unor astfel de circumstanțe sau de la momentul în care AFM a luat cunoștință de apariția unor astfel de circumstanțe.

7.2. Contractul poate înceta prin reziliere, în condițiile prevăzute la art. 6.

7.3. Prezentul contract încetează prin acordul părților, în cazul în care instalatorul transferă colectiv, către un alt instalator validat, obligațiile de instalare a sistemelor de panouri fotovoltaice și/sau activitățile corelative, sub condiția acceptării preluării obligațiilor de către unul sau mai mulți instalatori validați.

ARTICOLUL 8

Forța majoră

8.1. Prin *forță majoră* se înțelege un eveniment independent de voința părților, imprevizibil și insurmontabil, intervenit după încheierea prezentului contract și care împiedică părțile să își execute, total sau parțial, obligațiile contractuale.

8.2. Partea care invocă forța majoră are următoarele obligații:

a) să notifice cealaltă parte în termen de 5 zile de la data apariției;

b) să transmită, în termen de cel mult 30 de zile de la data producerii evenimentului considerat a fi caz de forță majoră, certificatul de forță majoră emis de autoritatea competentă;

c) să comunice data încetării în termen de 5 zile de la încetare;

d) să ia orice măsuri care îi stau la dispoziție în vederea limitării consecințelor.

8.3. Dacă nu se procedează la anunțare, în condițiile și termenele prevăzute, partea care o invocă va suporta toate daunele provocate celeilalte părți prin lipsa notificării.

8.4. Îndeplinirea prezentului contract va fi suspendată în perioada de acțiune a forței majore, dar fără a prejudicia drepturile ce li se cuveneau părților până la apariția acesteia.

8.5. Forța majoră, comunicată și dovedită în condițiile pct. 8.2, exonerează de răspundere partea care o invocă.

8.6. Dacă forța majoră și/sau consecințele acesteia durează sau sunt estimate că vor dura mai mult de 3 luni, părțile se obligă să negocieze cu bună-credință în vederea identificării soluției celei mai bune:

- a) încetarea prezentului contract, fără ca vreuna dintre părți să poată pretinde celeilalte daune-interese;
- b) modificarea contractului.

ARTICOLUL 9

Cesiunea

9.1. Prezentul contract, precum și toate drepturile și obligațiile decurgând din acesta nu pot face obiectul niciunei cesiuni, totale sau parțiale.

9.2. Prin excepție de la alin. (1), instalatorul poate ceda, total sau parțial, unui alt instalator din cadrul programului obligația de

instalare a sistemului de panouri fotovoltaice, precum și obligațiile corelative realizării acesteia, în condițiile prevăzute de ghid.

ARTICOLUL 10

Litigii

10.1. Orice diferend rezultat din interpretarea și/sau executarea prezentului contract se va rezolva, pe cât posibil, pe cale amiabilă.

10.2. În cazul în care o soluție amiabilă nu este posibilă, litigiul se supune spre soluționare instanțelor judecătorești competente în a căror rază teritorială își are sediul AFM.

ARTICOLUL 11

Prelucrarea datelor cu caracter personal

11.1. Colectarea, prelucrarea și stocarea/arhivarea datelor cu caracter personal ale părților contractante, reprezentanților acestora sau ale beneficiarilor sau coproprietarilor/devălmașilor beneficiarilor ori ale împuterniciților acestora se vor realiza de ambele părți în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016, precum și cu respectarea legislației naționale în materie, în scopul implementării și monitorizării proiectului, realizării obiectivului contractului, precum și în scop statistic.

11.2. Datele cu caracter personal ale părților contractante, reprezentanților acestora sau ale beneficiarilor sau coproprietarilor/devălmașilor beneficiarilor ori ale împuterniciților acestora, așa cum sunt clasificate în Regulamentul (UE) nr. 679/2016, vor fi prelucrate de AFM în acord cu legislația menționată pe toată perioada contractuală, inclusiv pe perioada de verificare și urmărire a obiectivelor contractuale, în scopul și temeiul legal pentru care s-a perfectat prezentul contract.

11.3. Părțile contractuale se vor informa și notifica reciproc cu privire la orice încălcare a securității prelucrării datelor cu caracter personal din prezentul contract, în vederea adoptării de urgență a măsurilor tehnice și organizatorice ce se impun și în vederea notificării Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (ANSPDCDCP), conform obligațiilor ce decurg din prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016.

11.4. Părțile vor fi exonerate de răspunderea pentru dezvăluirea informațiilor prevăzute la alineatul precedent dacă:

- a) informația a fost dezvăluită după ce a fost obținut acordul scris al celeilalte părți contractante în acest sens, cu respectarea prevederilor legale incidente;
- b) partea contractantă a fost obligată în mod legal să dezvăluie informația.

ARTICOLUL 12

Publicarea datelor

Instalatorul este de acord ca următoarele date să fie publicate de către AFM: denumirea instalatorului, datele de începere și de finalizare ale proiectelor implementate, locul de implementare a proiectelor, principalii indicatori ai programului, precum și plățile efectuate în cadrul programului.

ARTICOLUL 13

Dispoziții finale

13.1. Orice notificare în baza prezentului contract se face în scris, la următoarele adrese:

a) pentru AFM: municipiul București, Splaiul Independenței nr. 294, corp A, sectorul 6, cod poștal

b) pentru instalator:, cod poștal; în cazul în care instalatorul dorește să fie notificat la o altă adresă sau și-a schimbat adresa, aceasta va fi comunicată AFM în scris.

13.2. Notificările făcute instalatorului la adresa menționată în cuprinsul pct. 13.1 sau la o altă adresă comunicată ulterior se consideră a fi aduse la cunoștința acestuia.

13.3. Prin semnarea prezentului contract, inclusiv în caz de semnare prin împuternicire notarială, noi, reprezentanții legali ai instalatorului, am luat cunoștință de prevederile Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, privind falsul în declarații.

13.4. Prezentul contract poate fi modificat și/sau completat numai cu acordul părților, exprimat în scris, prin act adițional, cu

excepția cazului în care se modifică data de depunere a cererii de decontare prevăzută la art. 3 pct. 3.6, care se poate realiza prin transmiterea de către instalator a unei cereri justificate.

13.5. Prezentul contract a fost semnat astăzi,, în două exemplare originale, ambele având aceeași valoare juridică, câte un exemplar pentru fiecare parte contractantă.

Administrația Fondului pentru Mediu
Președinte,

Societatea — S.A./S.R.L.
Prin reprezentant legal/împuternicit,
.....

ANEXĂ
la Contractul de participare în vederea decontării

Cerere de decontare
Nr. de înregistrare la AFM
...../...../.....
Aprobat
Președinte AFM
.....

CERERE DE DECONTARE*)

Denumirea completă a instalatorului validat

Forma juridică de organizare

Înregistrat/Înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul cu nr. de ordine/...../....., cod de identificare fiscală, cont nr., deschis la Trezoreria

Adresa sediului social: localitatea, str. nr., bl., sc., et., ap., județul/sectorul, cod poștal, telefon....., e-mail

Reprezentat/Reprezentată legal de, în calitate de, prin

Reprezentant legal/Împuternicit al reprezentantului legal, telefon....., e-mail

În baza Contractului de participare în vederea decontării nr./....., vă rugăm să aprobați prezenta cerere de decontare pentru suma de lei.

Prezenta cerere este însoțită de lista beneficiarilor pentru care se solicită finanțarea, care va cuprinde următoarele elemente: datele de identificare a solicitantului, adresa de domiciliu, pentru persoanele fizice, adresa menționată în extrasul de carte funciară, pentru unitățile de cult, suma solicitată, numărul și data certificatului de racordare, puterea instalată a sistemului de panouri fotovoltaice și contractele de finanțare, pentru unitățile de cult.

Pentru cei**) beneficiari incluși în cererea de decontare, documentele prevăzute la art. 26 din Ghidul de finanțare a Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 1.063/2023, denumit în continuare *ghid*, au fost încărcate în aplicație.

Subsemnatul declar că am luat cunoștință de prevederile Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, privind falsul în declarații și îmi asum răspunderea tuturor informațiilor conținute în prezenta cerere de decontare și în listele beneficiarilor și garantez că datele furnizate sunt actuale, reale și corecte.

Totodată, declar pe propria răspundere că:

- a) am respectat procedura de analiză și prevederile ghidului de finanțare;
- b) îmi asum realitatea, corectitudinea și concordanța cu prevederile ghidului de finanțare ale documentelor analizate și ale celor prezentate la cererea de decontare;
- c) certific respectarea criteriilor de eligibilitate a sistemelor montate și a solicitanților aprobați;
- d) sistemele pe care le solicit la decontare respectă criteriile de eligibilitate și cerințele tehnice ale componentelor acestora prevăzute la art. 17 din ghid;
- e) mă oblig să încasez de la beneficiar suma reprezentând contribuția proprie;
- f) în situația în care Administrația Fondului pentru Mediu (AFM) constată, ca urmare a verificării pe un eșantion de 10% din numărul sistemelor de panouri fotovoltaice instalate, că unul dintre beneficiari nu îndeplinește condițiile stabilite prin ghid și detaliate în procedura de analiză prevăzută la art. 7 alin. (1) lit. q) din ghid sau/și că suma a fost decontată în mod necuvenit, voi permite ca AFM să rețină din garanția constituită valoarea acordată acestuia ca finanțare;
- g) am luat cunoștință de faptul că, în situația în care, în urma verificării eșantionului menționat la lit. f), se constată că 5% dintre beneficiari nu erau eligibili sau/și sumele au fost decontate în mod necuvenit, atât subsemnatul, cât și societatea pe care o reprezint pierdem dreptul de a participa, pentru o perioadă de 5 ani de la momentul constatării, la programele derulate de AFM.

Reprezentant legal/împuternicit al reprezentantului legal***)

Numele și prenumele

Funcția

Semnătura

*) În situația în care instalatorul validat are înscrisi în aplicație mai mult de 10 beneficiari, se va solicita la decontare finanțare pentru minimum 10 sisteme de panouri fotovoltaice.

**) Se va completa numărul de beneficiari incluși în cererea de decontare.

***) În cazul în care cererea de decontare este semnată de persoana împuternicită, se vor transmite inclusiv împuternicirea notarială și cartea de identitate a împuternicitului.

A. Declarație pe propria răspundere pentru solicitantul persoană fizică

Subsemnatul,, declar pe propria răspundere, sub sancțiunile aplicate faptei de fals în declarații, următoarele:

- a) domiciliesc la adresa unde se va implementa proiectul;
- b) sunt de acord ca reprezentanții Administrației Fondului pentru Mediu (AFM) sau ai instituțiilor desemnate de autoritatea centrală pentru protecția mediului sau ai altor instituții cu atribuții în verificarea și controlul utilizării banului public să verifice utilizarea finanțării primite;
- c) cheltuielile eligibile pentru care solicit finanțarea prin Programul privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională nu fac obiectul unui alt program de finanțare;
- d) voi aduce la cunoștința potențialilor terți dobânditori persoane fizice ai imobilului pe care se implementează proiectul informațiile cu privire la situația acestuia pe toată perioada de implementare și monitorizare;
- e) sunt de acord cu privire la prelucrarea de către AFM și instalatorul validat a tuturor datelor și informațiilor furnizate, precum și cu privire la transmiterea acestora, de către AFM, către terțe instituții sau persoane juridice în vederea verificării îndeplinirii tuturor obligațiilor și clauzelor prevăzute în ghidul de finanțare sau în scopul elaborării de situații și statistici;
- f) mă angajez să permit accesul reprezentanților AFM, precum și al altor organisme abilitate de lege, pentru inspectarea activităților realizate din finanțarea acordată, inclusiv în perioada de monitorizare;
- g) mă angajez că voi asigura sumele necesare pentru realizarea proiectului;
- h) mă angajez să permit accesul persoanelor autorizate în vederea colectării datelor înregistrate de sistemul de panouri fotovoltaice;
- i) sistemul de panouri fotovoltaice pentru care solicit finanțarea va respecta toate criteriile tehnice de eligibilitate solicitate prin ghidul de finanțare;
- j) mă oblig să nu înstrăinez imobilul pe care se implementează proiectul în favoarea unei persoane juridice sau a unei entități care desfășoară activități economice, cu excepția cazului în care este afectat de o ipotecă imobiliară;
- k) imobilul pe care se implementează proiectul nu este afectat de sarcini în favoarea unei persoane juridice sau a unei entități care desfășoară activități economice, cu excepția cazului în care este afectat de o ipotecă imobiliară;
- l) destinația construcției, așa cum reiese din extrasul de carte funciară, este doar pentru locuință sau anexe care o deservesc;
- m) proiectul nu a mai beneficiat de finanțare publică pentru același tip de activități realizate pentru deservirea aceluiași imobil-clădire și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare; în acest sens, declar că eu sau coproprietarii/devălmașii:
 1. nu am/nu au beneficiat de finanțare în cadrul programului derulat în temeiul Ordinului viceprim-ministrului, ministrul mediului, nr. 1.287/2018 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, cu modificările și completările ulterioare, pentru un imobil înscris în aceeași carte funciară precum cel pentru care solicit/solicită finanțare;
 2. nu am/nu au încheiat contract de finanțare cu AFM aflat în vigoare, în baza unei cereri de finanțare aprobate anterior în cadrul Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, aprobat prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul mediului, nr. 1.287/2018, cu modificările și completările ulterioare, pentru un imobil înscris în aceeași carte funciară precum cel pentru care solicit/solicită finanțare;
 3. nu urmează să închei/să încheie cu AFM, în baza unei cereri de finanțare aprobate anterior în cadrul Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, aprobat prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul mediului, nr. 1.287/2018, cu modificările și completările ulterioare, contract de finanțare pentru un imobil înscris în aceeași carte funciară precum cel pentru care solicit/solicită finanțare;
- n) voi utiliza și conserva bunurile achiziționate prin program cu diligențele unui bun proprietar;
- o) voi menține în funcțiune sistemul de panouri fotovoltaice achiziționat prin program;
- p) mă oblig să furnizez și să transmit AFM orice informație sau documente relevante, solicitate în mod rezonabil de către aceasta, în termen de maximum 15 zile lucrătoare de la data primirii notificării;
- q) mă oblig să nu afectez investiția finanțată și funcționarea acesteia prin modificarea imobilului pe care se implementează proiectul;
- r) voi păstra documentele încărcate la momentul înscrierii în aplicație până la finalul perioadei de monitorizare;
- s) mă oblig să achit contribuția proprie în cuantum de 2.000 lei;
- t) mă oblig să informez vizual publicul privind instalarea sistemului de panouri fotovoltaice cu finanțare din Fondul pentru mediu, conform informațiilor și caracteristicilor aprobate prin dispoziția președintelui și publicate pe pagina de internet a AFM.

B. Declarație pe propria răspundere pentru solicitantul unitate de cult

Subsemnatul, reprezentant legal al, declar pe propria răspundere, sub sancțiunile aplicate faptei de fals în declarații, următoarele:

- a) sunt de acord ca reprezentanții AFM sau ai instituțiilor desemnate de autoritatea centrală pentru protecția mediului sau ai altor instituții cu atribuții în verificarea și controlul utilizării banului public să verifice utilizarea finanțării primite;
- b) cheltuielile eligibile pentru care solicit finanțarea prin Programul privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională nu fac obiectul unui alt program de finanțare;
- c) voi aduce la cunoștința potențialilor terți dobânditori ai imobilului pe care se implementează proiectul informațiile cu privire la situația acestuia pe toată perioada de implementare și monitorizare;

* Informațiile din prezenta anexă se vor completa de solicitanți în aplicație.

d) sunt de acord cu privire la prelucrarea de către AFM și instalatorul validat a tuturor datelor și informațiilor furnizate, precum și cu privire la transmiterea acestora, de către AFM, către terțe instituții sau persoane juridice în vederea verificării îndeplinirii tuturor obligațiilor și clauzelor prevăzute în ghidul de finanțare sau în scopul elaborării de situații și statistici;

e) mă angajez să permit accesul reprezentanților AFM, precum și al altor organisme abilitate de lege, pentru inspectarea activităților realizate din finanțarea acordată, inclusiv în perioada de monitorizare;

f) mă angajez să permit accesul persoanelor autorizate în vederea colectării datelor înregistrate de sistemul de panouri fotovoltaice;

g) mă oblig să respect legislația în domeniu, privind livrarea surplusului în sistemul energetic național; în caz contrar, sprijinul financiar acordat prin prezentul program poate constitui ajutor de stat, autoritățile competente putând proceda la recuperarea sumelor finanțate;

h) voi utiliza și conserva bunurile achiziționate prin program cu diligențele unui bun proprietar;

i) voi menține în funcțiune sistemul de panouri fotovoltaice achiziționat prin program;

j) mă oblig să furnizez și să transmit AFM orice informație sau documente relevante, solicitate în mod rezonabil de către aceasta, în termen de maximum 15 zile lucrătoare de la data primirii notificării;

k) mă oblig să nu afectez investiția finanțată și funcționarea acesteia prin modificarea imobilului pe care se implementează proiectul;

l) voi păstra documentele încărcate la momentul înscrierii în aplicație până la finalul perioadei de monitorizare;

m) mă oblig să achit contribuția proprie în cuantum de 2.000 lei;

n) mă oblig să informez vizual publicul privind instalarea sistemului de panouri fotovoltaice cu finanțare din Fondul pentru mediu, conform informațiilor și caracteristicilor aprobate prin dispoziția președintelui și publicate pe pagina de internet a AFM.

Subsemnatul, declar că am luat cunoștință de prevederile Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, privind falsul în declarații și îmi asum responsabilitatea datelor conținute în toate celelalte documente depuse, garantând, de asemenea, că datele furnizate sunt actuale, reale, corecte și complete.

Am luat cunoștință că neîndeplinirea tuturor criteriilor de eligibilitate sau neîndeplinirea condițiilor de mai sus ori prezentarea eronată sau falsă a acestor condiții va duce automat la refuzul instalatorului de a mă considera eligibil în aplicație sau, ulterior, la returnarea integrală a sumelor acordate în cadrul programului.

C. Declarație privind prelucrarea datelor cu caracter personal

Administrația Fondului pentru Mediu, cu sediul în Splaiul Independenței nr. 294, corp A, sectorul 6, București, telefon 021.317.02.87, colectează și prelucrează date cu caracter personal în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/43/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

Prin acest document, Administrația Fondului pentru Mediu informează persoanele vizate ale căror date sunt colectate cu privire la modul în care sunt utilizate aceste date și despre drepturile care li se cuvin.

a) Date de contact

Administrația Fondului pentru Mediu

Adresa: Splaiul Independenței nr. 294, corp A, sectorul 6, București

Număr de telefon: 021.317.02.87

b) Date de contact ale responsabilului cu protecția datelor

E-mail: dpo@afm.ro

Adresa: Splaiul Independenței nr. 294, corp A, sectorul 6, București

Număr de telefon: (021)319.48.49, (021)319.48.50, fax: (021)317.02.89

c) Scopurile prelucrării datelor cu caracter personal

Administrația Fondului pentru Mediu colectează date cu caracter personal, pe care le poate prelucra în scopuri precum implementarea tehnică, implementarea financiară (plata) și monitorizare. Astfel, prelucrarea datelor personale se realizează, fără a fi limitativ, pentru următoarele:

- verificarea cererilor de finanțare;
- selectarea proiectelor finanțate;
- stabilirea obligațiilor contractuale;
- autorizarea plății către beneficiari;
- efectuarea plății către beneficiari;
- înregistrarea angajamentelor de plată și a plăților;
- managementul informatic al plăților realizate către beneficiarii proiectelor.

Temeiul prelucrării este constituit din contractul de finanțare și prevederile legale aplicabile. Astfel, pentru a facilita desfășurarea activităților aflate în legătură cu contractul de finanțare și în vederea îndeplinirii obligațiilor legale, comunicăm aceste date către autorități publice, terți sau împuterniciți.

d) Destinatari ai datelor cu caracter personal

În fluxul de procesare și stocare, datele cu caracter personal ar putea fi transferate, după caz, următoarelor categorii de destinatari:

— furnizori, prestatori, terți sau împuterniciți implicați în mod direct sau indirect în procesele aferente scopurilor mai sus menționate (furnizori de servicii IT, furnizori de servicii de consultanță etc.);

— operatori, titulari de drepturi, autorități publice abilitate de lege sau cu care AFM a încheiat protocoale de colaborare în scopul îndeplinirii atribuțiilor specifice conferite de legislația europeană și națională.

e) Perioada stocării datelor

Toate datele cu caracter personal colectate vor fi stocate numai atât timp cât este necesar, luând în considerare durata contractuală a instalatorului validat prin care s-a realizat înscrierea în program până la îndeplinirea obligațiilor contractuale, respectiv a scopului, și (plus) termenele de arhivare prevăzute de dispozițiile legale în materie și/sau atât cât este necesar pentru a ne exercita drepturile legitime (și drepturile legitime ale altor persoane).

f) Drepturile persoanei vizate

Persoanele vizate ale căror date cu caracter personal sunt colectate de către Administrația Fondului pentru Mediu au următoarele drepturi, conform legislației în domeniu:

- dreptul de acces;
- dreptul la rectificarea datelor;
- dreptul la ștergerea datelor („dreptul de a fi uitat”);
- dreptul la restricționarea prelucrării;
- dreptul la portabilitatea datelor;
- dreptul la opoziție;
- drepturi cu privire la procesul decizional individual automatizat, inclusiv crearea de profiluri;
- dreptul la retragerea consimțământului în cazul prelucrării în scop de informare sau promovare;
- dreptul de a depune o plângere în fața unei autorități de supraveghere a prelucrării datelor cu caracter personal;
- dreptul la o cale de atac judiciară;
- dreptul de a fi notificat de către operator.

Prin prezenta, declar că am fost informat cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către Administrația Fondului pentru Mediu, precum și de instalatorul validat care va implementa proiectul.

ANEXA Nr. 4
la ghid

CONTRACT DE FINANȚARE*
Nr. din*****

Între părțile contractante:

Administrația Fondului pentru Mediu, cu sediul în municipiul București, Splaiul Independenței nr. 294, corp A, sectorul 6, cod de identificare fiscală 14715650, cont nr. deschis la Trezoreria Sectorului 6 București, reprezentată legal prin — președinte, în calitate de finanțator, denumită în continuare *AFM*,

și
....., cu sediul în, cod de identificare fiscală, reprezentată legal prin, telefon, e-mail, în calitate de beneficiar, a intervenit prezentul contract de finanțare, denumit în continuare *contract*.

ARTICOLUL 1

Obiectul contractului

1. AFM acordă beneficiarului o finanțare, prin intermediul instalatorului validat, în valoare de maximum 20.000 lei, în cadrul Programului privind instalarea sistemelor de panouri fotovoltaice pentru producerea de energie electrică, în vederea acoperirii necesarului de consum și livrării surplusului în rețeaua națională, denumit în continuare *program*.

2. Contribuția proprie a beneficiarului este în cuantum de 2.000 lei.

3. Finanțarea se acordă prin scăderea, de către instalatorul validat în program, a sumei prevăzute la pct. 1 și 2 din valoarea totală a facturii/facturilor de achiziție și montaj al sistemului de panouri fotovoltaice cu puterea de minimum 3 kW, la adresa (locul de implementare)

ARTICOLUL 2

Durata contractului și perioada de utilizare a finanțării

1. Contractul este valabil de la data semnării lui de către beneficiar, dată care constituie intrarea în vigoare a prezentului contract, și până la expirarea duratei de monitorizare.

2. Durata de implementare a proiectului este de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului contract.

3. Data emiterii certificatului de racordare reprezintă data finalizării proiectului.

4. Durata de monitorizare a proiectului este de 1 an de la data finalizării proiectului.

ARTICOLUL 3

Modalitatea de plată

Finanțarea se realizează prin plata cheltuielilor eligibile către instalatorul validat în condițiile ghidului de finanțare a programului.

ARTICOLUL 4

Răspundere contractuală

1. În cazul nerespectării de către beneficiar a oricăreia dintre obligațiile sale asumate prin participarea în cadrul programului, AFM îl notifică pe acesta pentru remedierea deficiențelor constatate.

2. În situația în care beneficiarul nu remediază deficiențele în termen de maximum 30 de zile de la recepționarea notificării, AFM are dreptul să demareze procedurile de recuperare a finanțării acordate, potrivit art. 11 alin. (2²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare.

3. În cazul prevăzut la pct. 2 contractul se reziliază.

ARTICOLUL 5

Forța majoră

1. Prin forță majoră se înțelege un eveniment independent de voința părților, imprevizibil și insurmontabil, intervenit după încheierea contractului și care împiedică părțile să își execute, total sau parțial, obligațiile contractuale.

2. Partea care invocă forța majoră are următoarele obligații:

a) să notifice forța majoră celeilalte părți în termen de 5 zile de la data apariției;

* În contract se vor completa toate rubricile libere.

** Numărul contractului va fi numărul alocat din aplicație.

*** Data contractului va fi data la care beneficiarul semnează contractul de finanțare.

b) să transmită în termen de cel mult 30 de zile de la data producerii evenimentului considerat a fi caz de forță majoră certificatul de forță majoră emis de autoritatea competentă;

c) să comunice data încetării în termen de 5 zile de la încetare;

d) să ia orice măsuri care îi stau la dispoziție în vederea limitării consecințelor.

3. Dacă nu se procedează la anunțare, în condițiile și termenele prevăzute, partea care o invocă va suporta toate daunele provocate celeilalte părți prin lipsa notificării.

4. Îndeplinirea contractului va fi suspendată în perioada de acțiune a forței majore, dar fără a prejudicia drepturile ce li se cuveneau părților până la apariția acesteia.

5. Forța majoră, comunicată și dovedită în condițiile pct. 2, exonerează de răspundere partea care o invocă.

6. Dacă forța majoră și/sau consecințele acesteia durează sau se estimează că va/vor dura mai mult de 3 luni, părțile se obligă să negocieze cu bună-credință în vederea identificării soluției celei mai bune:

a) încetarea contractului, fără ca vreuna dintre părți să poată pretinde celeilalte daune-interese;

b) modificarea contractului.

ARTICOLUL 6

Jurisdicție

1. Prezentul contract se supune legislației române.

2. Orice neînțelegere privind valabilitatea, interpretarea, executarea ori încetarea prezentului contract se va rezolva, pe cât posibil, pe cale amiabilă.

Administrația Fondului pentru Mediu

Președinte,

.....

3. În cazul în care o soluție amiabilă nu este posibilă, litigiul se supune spre soluționare instanței judecătorești competente material în a cărei rază teritorială își are sediul AFM.

ARTICOLUL 7

Notificări

1. Orice notificare, solicitare sau sesizare în baza prezentului contract se va face numai în scris, la următoarele adrese:

a) pentru AFM: municipiul București, Splaiul Independenței nr. 294, corp A, sectorul 6, cod poștal 060031, e-mail:;

b) pentru beneficiar:

2. În cazul în care beneficiarul dorește să fie notificat la o altă adresă sau și-a schimbat adresa, aceasta va fi comunicată în scris la AFM.

3. Notificările făcute beneficiarului la adresele menționate la pct. 1 sau 2 se consideră a fi aduse la cunoștința acestuia.

4. Notificările se pot transmite și prin e-mail la pentru AFM și prin e-mail la pentru beneficiar, sub condiția ca acestea să fie confirmate ulterior.

ARTICOLUL 8

Dispoziții finale

1. Prezentul contract, care poartă semnătura reprezentantului legal al AFM, este generat de aplicație în 2 (două) exemplare, ambele având valoare juridică egală, câte unul pentru fiecare parte contractantă.

2. Prezentul contract a fost semnat de către beneficiar la data de

3. Data semnării prezentului contract de către beneficiar reprezintă data intrării în vigoare a acestuia.

Beneficiar,

.....

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

privind modificarea anexelor nr. 1—3 la Ordinul ministrului sănătății nr. 861/2014 pentru aprobarea criteriilor și metodologiei de evaluare a tehnologiilor medicale, a documentației care trebuie depusă de solicitanți, a instrumentelor metodologice utilizate în procesul de evaluare privind includerea, extinderea indicațiilor, neinclusiunea sau excluderea medicamentelor în/din Lista cuprinzând denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor de care beneficiază asigurații, cu sau fără contribuție personală, pe bază de prescripție medicală, în sistemul de asigurări sociale de sănătate, precum și denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor care se acordă în cadrul programelor naționale de sănătate, precum și a căilor de atac

Văzând Referatul comun de aprobare nr. AR 7.329/2023 al Direcției farmaceutice și dispozitive medicale și al Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale din România și Adresa nr. 105.857E din 16.03.2023, înregistrată la Ministerul Sănătății cu nr. 2/6.694 din 20.03.2023,

având în vedere prevederile art. 243 alin. (1) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

ținând cont de dispozițiile art. 2 lit. i) și art. 4 alin. (5) pct. 1 din Legea nr. 134/2019 privind reorganizarea Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale, precum și pentru modificarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — Anexele nr. 1—3 la Ordinul ministrului sănătății nr. 861/2014 pentru aprobarea criteriilor și metodologiei de evaluare a tehnologiilor medicale, a documentației care trebuie depusă de solicitanți, a instrumentelor metodologice utilizate în procesul de evaluare privind includerea, extinderea indicațiilor, neinclusiunea sau excluderea medicamentelor în/din Lista cuprinzând denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor de care beneficiază asigurații, cu sau fără contribuție personală, pe bază de prescripție medicală, în sistemul de asigurări sociale de sănătate, precum și denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor care se acordă în cadrul programelor naționale de sănătate, precum și a căilor de atac, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 557 din 28 iulie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La anexa nr. 1 tabelul nr. 2, nota de subsol *) se modifică și va avea următorul cuprins:

„*) Costul lunar de tratament — prețul total al DCI calculat la nivel de preț cu amănuntul maximal cu TVA, prezent în Catalogul național al prețurilor medicamentelor de uz uman, aprobat la data evaluării sau aprobat de către Ministerul Sănătății, conform avizului intern de preț cu valoarea aprobată, eliberat de către Ministerul Sănătății la data evaluării, în funcție de dozele și durata administrării prevăzute în RCP, pentru o lună calendaristică. Calculul costului lunar de tratament se face pentru fiecare concentrație, formă farmaceutică sau cale de administrare a DCI. Forma farmaceutică cu cea mai mare valoare a costului lunar de tratament va determina notarea DCI compensate cu (*), (**), (***)¹ sau (***)².”

2. La anexa nr. 1 tabelul nr. 4, la Notă, nota de subsol *) se modifică și va avea următorul cuprins:

„*) Costul/doza zilnică recomandată (DDD anuale) — prețul total al DCI calculat la nivel de preț cu amănuntul maximal cu TVA, prezent în Catalogul național al prețurilor medicamentelor de uz uman, aprobat la data evaluării sau aprobat de către Ministerul Sănătății, conform avizului intern de preț cu valoarea aprobată, eliberat de către Ministerul Sănătății la data evaluării, în funcție de dozele și durata administrării prevăzute în RCP, pentru un an calendaristic. Costul/doza zilnică recomandată (DDD anuale) se face pentru aceeași concentrație, formă farmaceutică sau cale de administrare a DCI, iar, în cazul în care există pe piață atât medicamentul inovator, cât și genericele/biosimilarele pentru componentele combinației fixe, suma costurilor/DDD anuale ale componentelor luate separat

se face la nivelul medicamentelor generice/biosimilare cu cele mai mici prețuri cu amănuntul maximal cu TVA prezente în Catalogul național al prețurilor medicamentelor de uz uman, aprobat la data evaluării.”

3. La anexa nr. 2 tabelul nr. 1, la Notă, punctul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„1. Costul terapiei — prețul total al DCI calculat la nivel de preț cu amănuntul maximal cu TVA, prezent în Catalogul național al prețurilor medicamentelor de uz uman, aprobat la data evaluării sau aprobat de către Ministerul Sănătății, conform avizului intern de preț cu valoarea aprobată, eliberat de către Ministerul Sănătății la data evaluării, în funcție de dozele și durata administrării prevăzute în RCP, pentru un an calendaristic, per pacient. Costul terapiei se face pe doza recomandată a comparatorului care are aceeași indicație aprobată și se adresează aceluiași segment populațional ca medicamentul evaluat, iar, în cazul în care există pe piață atât medicamentul inovator, cât și genericele pentru comparatorul ales, respectiv atât medicamentul biologic, cât și biosimilarul acestuia, costul terapiei se face raportat la medicamentul generic/biosimilar cu cel mai mic preț cu amănuntul maximal cu TVA prezent în Catalogul național al prețurilor medicamentelor de uz uman, aprobat la data evaluării. Dacă în RCP, pentru DCI supusă evaluării sau pentru comparator, este specificată administrarea într-o schemă terapeutică în asociere cu alte medicamente aferente unor DCI compensate, costul terapiei va fi calculat pentru întreaga schemă terapeutică. Dacă în RCP, pentru DCI supusă evaluării sau pentru comparator, doza recomandată presupune o perioadă de inducție a tratamentului și o perioadă de consolidare a acestuia, costul terapiei per pacient se va calcula pentru o perioadă de trei ani calendaristici. Dacă în RCP, pentru DCI supusă evaluării sau pentru comparator, doza recomandată pentru unul dintre acestea presupune o perioadă de administrare limitată, de câteva luni sau de câțiva ani, iar pentru celălalt o perioadă de administrare cronică, nelimitată, costul terapiei per pacient se va calcula pentru o perioadă de cinci ani calendaristici.”

4. La anexa nr. 3 punctul 2, litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:

„e) prețul aprobat de către Ministerul Sănătății, respectiv copie extras Canamed sau aviz intern de preț cu valoarea aprobată, eliberat de către Ministerul Sănătății;”.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății,

Alexandru Rafila

București, 19 aprilie 2023.

Nr. 1.356.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 23

din 27 martie 2023

Dosar nr. 128/1/2023

Gabriela Elena Bogasiu	— vicepreședintele delegat al Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici Marian Budă	— președintele Secției I civile — președintele Secției a II-a civile
Mariana Constantinescu	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Diana Florea Burgazli Adina Georgeta Ponea Lavinia Curelea Adina Georgeta Nicolae Beatrice Ioana Nestor Carmen Trănica Teau	— judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția I civilă — judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Veronica Magdalena Dănăilă	— judecător la Secția a II-a civilă
Ionel Florea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Emilia Claudia Vișoiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Daniel Gheorghe Severin	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ionel Barbă	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, învestit cu soluționarea Dosarului nr. 128/1/2023, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și art. 37 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele delegat al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Mihaela Lorena Repana, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 32.435/3/2021, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților conform art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, nefiind formulate puncte de vedere de către părți.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 18 octombrie 2021, în Dosarul nr. 32.435/3/2021, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept vizând modul de interpretare a dispozițiilor art. 47 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Codul muncii*), privind detașarea și drepturile salariatului detașat, a dispozițiilor Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (*Legea-cadru nr. 153/2017*), referitoare la salarizarea unitară, inclusiv a prevederilor art. 1 alin. (1), (3) și (4) din legea-cadru, precum și a dispozițiilor art. 256 alin. (1) din Codul muncii privind plata nedatorată, întrebările fiind următoarele:

„1. Sunt aplicabile dispozițiile prevăzute de art. 47 alin. (1), (2), (4) și (5) din Codul muncii în situația unui salariat detașat de la un angajator în cadrul căruia drepturile salariale se stabilesc prin negociere la un angajator în cadrul căruia drepturile salariale pentru toate posturile și funcțiile sunt stabilite prin Legea-cadru nr. 153/2017?

2. Operează în cazul unei astfel de detașări, în baza art. 1 alin. (1), (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, o excepție de la dispoziția reglementată de art. 47 alin. (2) din Codul muncii?

3. În cazul în care unui astfel de salariat i-au fost plătite de către angajatorul la care a fost detașat drepturi salariale care nu depășesc nivelul convenit prin contractul individual de muncă, dar care depășesc nivelul maxim prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 pentru postul ori funcția pe care a fost detașat, este justificată obligarea sa la restituirea către angajatorul la care a fost detașat, cu titlu de plată nedatorată, a diferențelor?”

II. Dispozițiile legale supuse interpretării Înaltei Curți de Casație și Justiție

8. Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Codul muncii*):

„Art. 47. — (1) Drepturile cuvenite salariatului detașat se acordă de angajatorul la care s-a dispus detașarea.

(2) Pe durata detașării salariatul beneficiază de drepturile care îi sunt mai favorabile, fie de drepturile de la angajatorul care a dispus detașarea, fie de drepturile de la angajatorul la care este detașat.

(3) Angajatorul care detașează are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru ca angajatorul la care s-a dispus detașarea să își îndeplinească integral și la timp toate obligațiile față de salariatul detașat.

(4) Dacă angajatorul la care s-a dispus detașarea nu își îndeplinește integral și la timp toate obligațiile față de salariatul detașat, acestea vor fi îndeplinite de angajatorul care a dispus detașarea.

(5) În cazul în care există divergență între cei doi angajatori sau niciunul dintre ei nu își îndeplinește obligațiile potrivit prevederilor alin. (1) și (2), salariatul detașat are dreptul de a reveni la locul său de muncă de la angajatorul care l-a detașat, de a se îndrepta împotriva oricăruia dintre cei doi angajatori și de a cere executarea silită a obligațiilor neîndeplinite.”

„Art. 256 — (1) Salariatul care a încasat de la angajator o sumă nedatorată este obligat să o restituie. (...)”

9. Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea-cadru nr. 153/2017):

„Obiectul de reglementare

Art. 1. — (1) Prezenta lege are ca obiect de reglementare stabilirea unui sistem de salarizare pentru personalul din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului.

(2) Prezenta lege creează cadrul legislativ pentru:

a) dezvoltarea unui sistem de fundamentare a politicilor salariale în sectorul bugetar și de supraveghere a aplicării acestora;

b) dezvoltarea unui sistem de distribuire a resurselor bugetare alocate pentru cheltuielile de personal, prin stabilirea salariilor de bază în sectorul bugetar, în vederea promovării performanței individuale;

c) remunerarea persoanelor care ocupă funcții de demnitate publică.

(3) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, drepturile salariale ale personalului prevăzut la alin. (1) sunt și rămân, în mod exclusiv, cele prevăzute în prezenta lege.

(4) Prin contractele colective de muncă/acordurile colective de muncă și contractele individuale de muncă nu pot fi negociate salarii sau alte drepturi de natură salarială în bani sau în natură care excedează sau contravin prevederilor prezentei legi.”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

10. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale la data de 9 noiembrie 2021 cu nr. 32.435/3/2021, instituția reclamantă a solicitat obligarea părții la restituirea sumei de 2.596 lei, reprezentând diferența dintre drepturile salariale acordate în perioada detașării în cadrul reclamantei, respectiv 1.10.2018—31.12.2018, și drepturile salariale la care ar fi fost îndreptățită în această perioadă, potrivit prevederilor Legii-cadru nr. 153/2017, precum și la plata accesoriilor aferente debitului datorat, calculate de la data plății drepturilor salariale necuvenite și până la data restituirii integrale a debitului principal.

11. Pârâta a formulat întâmpinare, prin care a solicitat respingerea acțiunii, ca neîntemeiată, susținând, în esență, că sumele acordate prin intermediul dispoziției de detașare nr. xxx/1.10.2018 nu se circumscriu noțiunii de plată nedatorată, având în vedere că din conținutul actului de detașare se poate deduce cu exactitate cuantumul sumei ce urma a fi plătită cu titlu de drepturi salariale, fiind exclusă orice îndoială referitoare la acest aspect. Dacă voința legiuitorului ar fi fost aceea de a stabili reguli derogatorii de la dispozițiile generale care reglementează instituția detașării, prin intermediul Legii-cadru nr. 153/2017, pentru ipoteza salariaților detașați din domeniul privat în cel public, acestea ar fi fost prevăzute în mod expres. A mai susținut că Legea-cadru nr. 153/2017 nu

reglementează această situație particulară, astfel că drepturile salariale ale persoanelor detașate în aceste condiții nu pot fi guvernate de dispozițiile legii speciale, dispoziții care, în orice caz, nu derogă de la prevederile dreptului comun.

12. Prin Sentința nr. 977 din 15 februarie 2022, Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a respins acțiunea, ca neîntemeiată, reținând, pe de o parte, că sumele a căror restituire se solicită au reprezentat parte a drepturilor salariale aferente perioadei 1.10.2018—31.12.2018, plata voluntară a acestora nefiind efectuată din eroare, ci în temeiul dispoziției de detașare (care, în cazul părții detașate în cadrul instituției reclamante, ține loc de contract individual de muncă).

13. Pe de altă parte, tribunalul a apreciat că instituția plății nedatorate nu devine incidentă în situația cererii care vizează restituirea unei sume de bani achitate în executarea unui contract individual de muncă, valabil la data efectuării plăților drepturilor salariale. Chiar dacă dispozițiile prin care s-a stabilit că pârâta beneficiază pe perioada detașării de drepturile salariale mai favorabile avute la angajatorul cedent au fost emise cu nerespectarea prevederilor legii salarizării bugetarilor, nulitatea acestor dispoziții, ce reprezintă sancțiunea legală care lipsește actul juridic de efectele contrarii normelor juridice edictate pentru încheierea sa valabilă, nu intervine de drept. Câtă vreme aceste acte juridice nu au fost anulate, nu au fost invalidate, acestea și-au produs pe deplin efectele juridice și nu se poate considera că plățile salariale făcute în baza acestor acte „nu au avut o bază legală”. Mai mult decât atât, potrivit art. 57 alin. (2) din Codul muncii, constatarea nulității contractului individual de muncă (în speță, dispoziția de detașare/prelungire detașare) produce efecte doar pentru viitor.

14. Reclamanta a declarat apel împotriva acestei sentințe arătând că în materia restituirii drepturilor salariale încasate fără drept sunt esențiale două condiții: existența unei plăți în sens obiectiv către salariat și caracterul nedatorat al acesteia. În ceea ce privește prima condiție, a susținut că este îndeplinită, având în vedere înscrisurile depuse la dosar, iar referitor la cea de-a doua condiție, a arătat că deciziile Camerei de Conturi a municipiului București au reținut că au fost nedatorate drepturile salariale ce au fost achitate personalului detașat la instituția apelantă și care depășesc nivelul încasat pentru funcții similare.

15. Apelanta-reclamantă a susținut că Legea-cadru nr. 153/2017 are caracter de lege specială în raport cu prevederile Codului muncii, derogând așadar de la dispozițiile art. 45—47 din Codul muncii, în situația detașărilor dispuse în sistemul public de la un angajator care își desfășoară activitatea în sectorul privat. În concluzie, dispozițiile privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice sunt aplicabile tuturor angajaților, chiar dacă aceștia ar fi detașați de la societăți comerciale private.

16. Intimata-pârâta a arătat, prin întâmpinare, că salariul achitat de către apelanta-reclamantă nu reprezintă o sumă nedatorată și nu încalcă dispozițiile Legii-cadru nr. 153/2017, atât timp cât salariul a fost acordat în baza prevederilor Codului muncii, ce reglementează instituția detașării. Având în vedere că a fost detașată din cadrul unei societăți private, raportul de muncă al intimitei continuă să fie guvernat de dispozițiile Codului muncii și pe perioada detașării, chiar dacă această detașare are loc într-o instituție publică, cu menținerea tuturor clauzelor esențiale inserate în contractul individual de muncă încheiat prin acordul de voință al salariatului cu angajatorul.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

17. Completul de judecată al instanței de trimitere a apreciat că sesizarea este admisibilă, în conformitate cu prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă, motivat de faptul că: soluționarea pe fond a cauzei depinde de lămurirea modului de

interpretare/aplicare a dispozițiilor art. 47 alin. (1), (2), (4) și (5) din Codul muncii și ale art. 1 alin. (1), (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017; problema de drept enunțată este nouă; din jurisprudență nu rezultă că asupra acestei chestiuni Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat printr-o altă hotărâre; problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

18. Părțile nu au formulat puncte de vedere cu privire la dezlegarea problemei de drept, deși judecata în apel a fost amânată pentru a li se da posibilitatea, fiind citate cu mențiuni în acest sens.

19. Nici după comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, nu au fost depuse puncte de vedere de către părți.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

20. Completul de judecată care a formulat sesizarea a apreciat că, în lipsa unor dispoziții legale contrare, sunt aplicabile prevederile art. 47 alin. (1), (4) și (5) din Codul muncii în situația unui salariat detașat de la un angajator în cadrul căruia drepturile salariale se stabilesc prin negociere la un angajator în cadrul căruia drepturile salariale pentru toate posturile și funcțiile sunt stabilite prin Legea-cadru nr. 153/2017.

21. În ceea ce privește drepturile de care poate beneficia de la angajatorul la care este detașat salariatul din ipoteza analizată, instanța de trimitere a apreciat că operează, în baza art. 1 alin. (1), (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, o excepție de la dispoziția reglementată de art. 47 alin. (2) din Codul muncii. În consecință, angajatorul la care este detașat salariatul nu poate fi obligat la plata unor drepturi salariale care, deși nu depășesc nivelul convenit prin contractul individual de muncă, depășesc însă nivelul maxim prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 pentru postul ori funcția pe care a fost detașat.

22. Dispozițiile art. 1 alin. (1), (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 împiedică plata din resurse bugetare pentru personalul care activează în sectorul public, fără distincții privind modul de încadrare (așadar, inclusiv prin detașare), a unor drepturi salariale excedând limitelor maxime prevăzute de lege. Principiile legalității, nediscriminării și egalității, reglementate de art. 6 alin. (1) lit. a), b) și c) din Legea-cadru nr. 153/2017, împiedică de asemenea plata din resurse bugetare a unor drepturi salariale negociate cu un angajator al cărui sistem de salarizare nu este reglementat de aceeași lege, atât timp cât nivelul acestora îl depășește pe cel maxim pe care îl poate obține personalul din sectorul bugetar care nu are în același timp raporturi de muncă și cu un angajator din afara acestui sector și care prestează aceeași activitate și are aceeași vechime în muncă și în funcție.

23. S-a menționat că în cadrul completului de judecată al instanței de trimitere nu există consens în legătură cu dreptul salariatului din ipoteza analizată de a beneficia de la angajatorul de la care este detașat de plata unor drepturi salariale care, deși nu depășesc nivelul convenit prin contractul individual de muncă, depășesc însă nivelul maxim prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 pentru postul ori funcția pe care a fost detașat.

24. Pe de o parte, s-a considerat că, de vreme ce, potrivit art. 1 alin. (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, drepturile salariale ale personalului prevăzut la alin. (1) sunt și rămân, în mod exclusiv, cele prevăzute în legea-cadru, iar prin contractele individuale de muncă nu pot fi negociate salarii sau alte drepturi de natură salarială în bani sau în natură care excedează sau contravin prevederilor acestei legi-cadru, clauzele contrare din contractul individual de muncă își încetează aplicabilitatea, prin efectul legii, odată cu detașarea la un angajator obligat să aplice sistemul de salarizare pentru personalul din sectorul bugetar.

25. Pe de altă parte, s-a apreciat că, deși art. 1 alin. (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 împiedică obligarea angajatorului la care este detașat salariatul la plata unor drepturi salariale care, deși nu depășesc nivelul convenit prin contractul individual de muncă, depășesc însă nivelul maxim prevăzut de legea-cadru pentru postul ori funcția pe care a fost detașat, dispozițiile legale menționate nu lipsesc de efect în întregime clauza din contractul individual de muncă privind cuantumul salariului, obligațiile angajatorului cu care contractul a fost semnat subzistând. Cu alte cuvinte, deși dispozițiile din Legea-cadru nr. 153/2017 lipsesc de efect clauza din contractul individual de muncă privind cuantumul salariului în raport cu angajatorul din sectorul bugetar, clauza produce în continuare efecte în raport cu angajatorul semnatar al contractului, căruia restricțiile din sistemul bugetar nu i se aplică. Prin urmare, dreptul angajatului la cuantumul salarial convenit prin contractul individual de muncă sau prin acte adiționale subzistă, dar nu este opozabil angajatorului la care a fost detașat, ci numai angajatorului inițial.

26. Această ultimă interpretare impune lămurirea unei noi probleme: în cazul în care unui astfel de salariat i-au fost plătite de către angajatorul la care a fost detașat drepturi salariale care nu depășesc nivelul convenit prin contractul individual de muncă, dar care depășesc nivelul maxim prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 pentru postul ori funcția pe care a fost detașat, este justificată obligarea sa la restituirea către angajatorul la care a fost detașat, cu titlu de plată nedatorată, a diferențelor?

27. Problema astfel enunțată este una de drept, iar dificultatea de interpretare vizează prevederile art. 47 alin. (2) și (5) din Codul muncii. În ipoteza analizată, Legea-cadru nr. 153/2017 împiedică îndreptarea salariatului împotriva angajatorului la care s-a dispus detașarea pentru a obține plata unor drepturi mai favorabile, excedând limitei prevăzute de legea-cadru. În același timp, dreptul angajatului la cuantumul salarial superior negociat subzistă și legea-cadru nu îl împiedică să se îndrepte, în baza art. 47 alin. (5) din Codul muncii, împotriva angajatorului care a dispus detașarea pentru a-l determina să își execute obligația de plată a diferențelor salariale.

28. Dispozițiile art. 47 alin. (4) din Codul muncii nu sunt incidente în ipoteza analizată, în care nu se pune problema că angajatorul la care s-a dispus detașarea nu își îndeplinește integral și la timp toate obligațiile față de salariatul detașat, ci doar aceea că obligațiile sale privind salariul nu includ toate obligațiile pe care angajatorul care a dispus detașarea le are față de salariatul detașat.

29. Faptul că salariatul nu se poate îndrepta împotriva angajatorului la care s-a dispus detașarea pentru a obține plata unor drepturi mai favorabile, excedând limitei prevăzute de legea-cadru, nu este însă echivalent calificării drept necuvenite salariatului a unor drepturi salariale care i se cuveneau în baza contractului individual de muncă și pe care angajatorul la care s-a dispus detașarea le-a plătit din proprie inițiativă, de bunăvoie. Apare ca fiind disproporționată față de scopul legitim urmărit sarcina salariatului de a restitui niște sume de bani primite de la angajatorul la care s-a dispus detașarea, urmând ca apoi să le solicite de la angajatorul care a dispus detașarea. În condițiile în care puterea de decizie în legătură cu detașarea aparține, în primul rând, celor doi angajatori, acestora trebuie să le revină și responsabilitatea în reglarea plăților ce se poate face în mod direct între ei.

VII. Practica judiciară a instanțelor naționale în materie

30. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție adresată instanțelor naționale, a fost transmisă practică judiciară de către Curtea de Apel București, în sensul că dispozițiile prevăzute de art. 47 alin. (1), (2), (4) și (5) din Codul muncii rămân aplicabile în situația unui salariat detașat de la un angajator în cadrul căruia drepturile salariale se stabilesc prin negociere la un angajator în cadrul căruia drepturile salariale pentru toate

posturile și funcțiile sunt stabilite prin Legea-cadru nr. 153/2017. Astfel, s-a arătat că plata pentru personalul detașat din sectorul privat în sectorul public a unor salarii mai mari decât pentru personalul propriu al entității publice, în funcții similare, nu încalcă nicio prevedere legală, întrucât salariatului detașat îi sunt în continuare aplicabile dispozițiile art. 45 și art. 47 alin. (1) și (2) din Codul muncii.

31. În ceea ce privește a doua întrebare din sesizare, s-a arătat că dispozițiile art. 1 alin. (1), (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 se referă strict la personalul care își desfășoară activitatea în sectorul bugetar în baza unor contracte de muncă încheiate cu instituțiile bugetare în discuție, fără a institui vreo excepție de la dispozițiile art. 47 din Codul muncii. De altfel, dacă legiuitorul ar fi intenționat să instituie o astfel de excepție, aceasta ar fi fost menționată expres, ceea ce nu se regăsește însă în cuprinsul Legii-cadru nr. 153/2017.

32. Referitor la cea de-a treia chestiune de drept, s-a reținut, pentru considerentele anterior expuse, că, în cazul în care unui astfel de salariat i-au fost plătite de către angajatorul la care a fost detașat drepturi salariale care nu depășesc nivelul convenit prin contractul individual de muncă, dar care depășesc nivelul maxim prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 pentru postul ori funcția pe care a fost detașat, nu este justificată obligarea sa la restituirea către angajatorul la care a fost detașat, cu titlu de plată nedatorată, a diferențelor.

33. Au fost identificate următoarele hotărâri judecătorești cu titlul de practică judiciară: 10 decizii definitive de la Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, precum și 7 sentințe pronunțate de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, dintre care 6 rămase definitive și una atacată cu apel, în curs de soluționare.

34. Puncte de vedere teoretice în același sens au fost exprimate de judecătorii de la Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Giurgiu — Secția civilă, Tribunalul Ilfov — Secția civilă, Tribunalul Teleorman — Secția conflicte de muncă, asigurări sociale și de contencios administrativ și fiscal, Curtea de Apel Iași — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Iași — Secția I civilă, Tribunalul Vaslui — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale (parțial).

35. Opinia contrară este în sensul că dispozițiile art. 47 alin. (2) din Codul muncii nu sunt aplicabile în materia salarizării personalului din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului, în cazul căruia drepturile salariale sunt exclusiv cele reglementate prin lege, iar nu cele stabilite prin efectul unei detașări sau al oricăror alte înțelegeri sau forme de negociere specifice raporturilor de muncă ce intervin între particulari, iar o interpretare a cadrului normativ în sensul primei opinii conduce în mod evident la o eludare a legii. S-a apreciat că normele din Codul muncii în materie de salarizare se aplică în sectorul public numai în măsura în care nu sunt incidente norme speciale.

36. Practică judiciară în acest sens a fost indicată în încheierea de sesizare, respectiv 2 decizii pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția de contencios administrativ și fiscal și o decizie a Curții de Apel Galați.

37. La nivelul Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, așa cum rezultă din Adresa nr. 88 din 20 februarie 2023 și din cele 6 decizii atașate exemplificativ, practica judiciară este unitară în sensul că personalul detașat face parte din categoria salariaților bugetari plătiți din fonduri publice, iar salarizarea acestora este reglementată de Legea-cadru nr. 153/2017, normele din Codul muncii aplicându-se în sectorul public doar în măsura în care nu sunt incidente norme speciale.

38. Puncte de vedere teoretice în sensul acestei opinii au fost exprimate de judecătorii de la Tribunalul Ialomița și Tribunalul Vaslui — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale (parțial).

39. La nivelul curților de apel Pitești, Oradea, Galați, Brașov, Constanța, Bacău, Cluj, Suceava, Ploiești, Alba Iulia, Târgu Mureș, Craiova și Timișoara nu a fost identificată practică judiciară și nu au fost formulate nici puncte de vedere teoretice de către judecători.

40. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară, în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii, cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

41. Dispozițiile art. 47 din Codul muncii nu au făcut obiectul controlului de constituționalitate.

42. Prin Decizia Curții Constituționale nr. 122 din 16 februarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 294 din 4 mai 2012, a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 256 alin. (1) din Codul muncii.

43. În considerentele acestei decizii s-a reținut că „*prin Decizia nr. 274 din 24 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 355 din 23 mai 2011, Curtea a reținut că «textul de lege criticat nu dă o definiție exactă a noțiunii de „sumă nedatorată” și nici nu detaliază condițiile în care se naște obligația de restituire. El vine să acopere însă, prin excluderea tuturor celorlalte situații prevăzute de lege care antrenează răspunderea patrimonială a salariatului, cazurile când, fără a fi reținută vinovăția acestuia, este obligat la restituirea unor sume încasate de la angajator, întrucât acestea nu i se cuveneau, neexistând o justă cauză. De asemenea, având în vedere contextul reglementării, este evident că obligația de restituire se naște în legătură cu desfășurarea raporturilor de muncă»*”. În ceea ce privește argumentele referitoare la caracterul legal al sumelor încasate, Curtea Constituțională a apreciat că acestea reprezintă aspecte ce țin de interpretarea și aplicarea legii, de competența instanței de judecată, iar nu a celei de contencios constituțional.

44. Prin Decizia nr. 763 din 22 octombrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 55 din 19 ianuarie 2021, a fost respinsă, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3) și ale art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, Curtea Constituțională reținând că „*Legea-cadru nr. 153/2017 are ca obiect de reglementare stabilirea unui sistem de salarizare pentru personalul din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului, începând cu data de 1 iulie 2017, data intrării în vigoare a legii. De la această dată, drepturile salariale ale personalului plătit din bugetul general consolidat al statului sunt și rămân, în mod exclusiv, cele stabilite în lege, astfel cum prevede art. 1 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017, prevederi aplicabile în mod nediferențiat în cadrul acestei categorii*”.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

45. Nu au fost identificate decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, pronunțate în mecanismele de unificare a practicii judiciare, cu privire la chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

46. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea este admisibilă, iar asupra fondului au opinat că, în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 47 alin. (1) și (2) din Codul muncii, raportate la dispozițiile art. 1 alin. (1), (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, unui salariat detașat de la un angajator în cadrul căruia drepturile salariale se stabilesc prin negociere nu îi pot fi plătite de către angajatorul cesionar, instituție sau autoritate publică, drepturi care depășesc nivelul maxim prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017. De asemenea, au considerat că, în

interpretarea și aplicarea prevederilor art. 256 alin. (1) din Codul muncii, raportate la art. 47 alin. (2) din același act normativ, cu referire la dispozițiile art. 1 alin. (1), (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, salariatul detașat care a încasat de la angajatorul cesionar drepturi salariale ce depășesc nivelul maxim prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 pentru postul pe care a fost detașat este obligat să le restituie.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție Asupra admisibilității sesizării

47. Prealabil analizei în fond a problemei de drept supuse dezbaterii, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept trebuie să verifice dacă, în raport cu întrebările formulate de titularul sesizării, sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, în conformitate cu dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

48. Potrivit acestor dispoziții legale, *„Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”*.

49. Pentru declanșarea acestei proceduri, legiuitorul, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, a instituit condițiile de admisibilitate care trebuie îndeplinite cumulativ, respectiv:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată, în ultimă instanță;

- cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;

- ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;

- chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită să fie nouă;

- chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

50. Verificarea admisibilității sesizării relevă îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

51. Astfel, litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată, Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, titularul sesizării, investită cu soluționarea apelului, urmează să soluționeze cauza în ultimă instanță, prin pronunțarea unei hotărâri judecătorești, care, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, este definitivă, în condițiile art. 214 din Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Cauza care face obiectul judecății se află în competența legală a unui complet de judecată al curții de apel investit să o soluționeze, iar sesizarea are ca obiect o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei.

52. În privința condiției referitoare la existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei se constată că art. 519 din Codul de procedură civilă nu definește noțiunea de „chestiune de drept”. În doctrină s-a arătat însă că, pentru a fi vorba de o problemă de drept reală, trebuie ca norma de drept disputată să fie îndoielnică, imperfectă, lacunară sau neclară. Chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a

interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare.

53. În același sens, întrebarea formulată în cadrul procedurii hotărârii prealabile trebuie să vizeze o chestiune de drept punctuală, astfel încât soluția dată în dezlegarea acesteia să aibă în vedere numai chestiunea respectivă, iar nu întreaga problematică a unui text de lege.

54. Astfel, există o deosebire esențială între procedura hotărârii prealabile și recursul în interesul legii: în primul caz se rezolvă o chestiune de drept punctuală, de care depinde soluționarea pe fond a cauzei, în al doilea caz se rezolvă, de regulă, o problemă de drept generică, de principiu.

55. Referitor la acest aspect, în doctrină s-a arătat că, în înțelesul legii, chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită trebuie să fie specifică, urmărind interpretarea punctuală a unui text legal, fără a-i epuiza înțelesurile sau aplicațiile; întrebarea instanței trebuie să fie una calificată, iar nu generică și pur ipotetică.

56. În același timp, problema de drept trebuie să fie reală, iar nu aparentă, să privească interpretarea diferită sau contradictorie a unui text de lege, a unei reguli cutumiare neclare, incomplete sau, după caz, incerte ori incidența unor principii generale ale dreptului, al căror conținut sau a căror sferă de acțiune sunt discutabile.

57. Cum de chestiunea de drept respectivă depinde soluționarea pe fond a cauzei, înseamnă că ea trebuie să fie una importantă și să se regăsească în soluția ce va fi cuprinsă în dispozitivul hotărârii ce urmează să fie dată, indiferent dacă cererea este admisă sau respinsă. În acest sens, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat deja că admisibilitatea procedurii hotărârii prealabile este condiționată de împrejurarea ca interpretarea pe care o va da instanța supremă să producă consecințe juridice de natură să determine soluționarea pe fond a cauzei, iar chestiunea de drept să conducă la dezlegarea în fond a cauzei, sub aspectul statuării în privința raportului juridic dedus judecății.

58. Din această perspectivă se constată că există o relație de dependență între problema de drept a cărei dezlegare se solicită, privind aplicabilitatea art. 47 alin. (2) din Codul muncii în situația unui salariat detașat de la un angajator din mediul privat la un angajator din sectorul bugetar, atunci când drepturile salariale stabilite prin contractul individual de muncă perfectat cu angajatorul cedent sunt superioare nivelului maxim prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017, și soluționarea apelului de către instanța de trimitere.

59. De asemenea, este îndeplinită și cerința noutății chestiunii de drept supuse interpretării, care, potrivit articolului anterior menționat, reprezintă o condiție distinctă de admisibilitate. Ea este îndeplinită atunci când chestiunea de drept își are izvorul în reglementări nou-intrate în vigoare, iar instanțele nu i-au dat încă o anumită interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial ori dacă se impun anumite clarificări, într-un context legislativ nou sau modificat față de unul anterior, de natură să impună reevaluarea sau reinterpretarea normei de drept analizate.

60. În aceste condiții, în stabilirea elementului de noutate a chestiunii de drept a cărei interpretare se solicită trebuie plecat de la următoarele premise:

- asigurarea funcției mecanismului hotărârii prealabile de prevenire a practicii judiciare neunitare;

- evitarea paralelismului și suprapunerii cu mecanismul recursului în interesul legii.

61. Potrivit jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție, în situația în care există un număr semnificativ de hotărâri judecătorești care să fi soluționat diferit, în mod constant, o

problemă de drept, într-o anumită perioadă de timp, mecanismul legal de unificare a practicii judiciare este cel cu funcție de reglare — recursul în interesul legii, iar nu hotărârea prealabilă.

62. În cazul de față, examenul jurisprudențial efectuat a relevat că nu s-a cristalizat o practică judiciară unitară și constantă în legătură cu chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită, situație care justifică interesul în formularea unei cereri pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile în scopul prevenirii apariției unei practici neunitare, iar analiza deciziilor pronunțate oferă indicii referitoare la posibilitatea apariției unei practici neunitare din această perspectivă.

63. Concret, noutatea problemei de drept nu trebuie raportată la noutatea normelor legale a căror interpretare se solicită, întrucât, într-adevăr, Legea nr. 53/2003 — Codul muncii nu este un act recent intrat în vigoare, iar instituția detașării salariatului a fost în mod similar reglementată și în legile ce au precedat actualul Cod al muncii. În mod asemănător, deși Legea-cadru nr. 153/2017 poate fi considerată un act normativ nou, stabilirea unui sistem unic de salarizare pentru personalul plătit din fonduri publice nu este o soluție legislativă nouă. Dimpotrivă, încă de la intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare (*Legea-cadru nr. 330/2009*) și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, se putea pune problema eventualei coliziuni între normele legale ce reglementează drepturile salariale ale personalului detașat în ipoteza ce interesează cauza și caracterul legal al salarizării bugetarilor.

64. Însă, așa cum rezultă din jurisprudența analizată, problema de drept s-a ivit relativ recent în practica judiciară a instanțelor, respectiv în anii 2020—2022. Mai mult, în vreme ce chestiunea de drept a fost rezolvată în mod unitar atât de instanțele investite cu soluționarea conflictelor de muncă, cât și de instanțele de contencios administrativ, în cenzurarea măsurilor dispuse prin rapoartele Curții de Conturi, există divergență de jurisprudență între hotărârile pronunțate în cele două materii. Așadar, în condițiile inexistenței unui număr semnificativ de hotărâri judecătorești care să fi soluționat diferit o problemă de drept, se justifică accesarea mecanismului de unificare a practicii judiciare cu rol preventiv.

65. Așa fiind, condiția noutății se verifică, devenind actuală cerința interpretării și aplicării normei de drept respective.

66. Totodată, se constată că asupra acestei chestiuni de drept Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat anterior pe calea unui recurs în interesul legii ori a unei alte hotărâri prealabile.

67. Prin urmare, sesizarea întrunește cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, astfel încât se impune a se da eficiență mecanismului de unificare reprezentat de pronunțarea unei hotărâri prealabile, în vederea atingerii dezideratului acestei instituții procesuale, respectiv preîntâmpinarea soluționării diferite a unei chestiuni de drept de către instanțele judecătorești (control *a priori*), determinând și efectul asigurării securității raporturilor juridice.

Asupra fondului sesizării

68. Înainte de a intra în analiza propriu-zisă a chestiunii de drept ce vizează, în esență, a se stabili în ce măsură un salariat detașat de la un angajator din sistemul privat la un angajator ce aplică salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice poate beneficia de drepturile salariale mai favorabile, stabilite la angajatorul cedent, este util a face scurte considerații cu privire la instituția detașării și la contextul normativ mai larg în care aceste raporturi juridice se încadrează.

69. Astfel, potrivit Codului muncii, detașarea reprezintă schimbarea temporară a locului de muncă, din dispoziția angajatorului, la un alt angajator, în scopul executării unor lucrări în interesul acestuia din urmă. Detașarea este reglementată de art. 42 și art. 45—47 din acest act normativ. Instituția detașării este o măsură unilaterală, dispusă de angajator, pentru valabilitatea sa nefiind necesar acordul angajatului, și determină o modificare a locului muncii. Concomitent cu modificarea unilaterală a locului muncii, ca element al contractului individual de muncă, poate avea loc și o schimbare a felului muncii, însă o atare modificare poate fi dispusă numai cu acordul salariatului, fiind, prin urmare, o modificare convențională.

70. Detașarea este dispusă în interesul angajatorului cesionar. Constituind o transmitere de drepturi și obligații, detașarea are la bază acordul celor doi angajatori. Totuși, salariatul poate refuza detașarea dispusă de angajatorul său numai în mod excepțional și pentru motive temeinice. Această măsură are caracter temporar, putând fi dispusă pentru o perioadă de cel mult un an. Ulterior, detașarea poate fi prelungită numai cu caracter excepțional, pentru motive obiective ce impun prezența salariatului la angajatorul în interesul căruia a fost dispusă, din 6 în 6 luni, însă numai prin acordul salariatului.

71. Cum detașarea presupune executarea unor lucrări sau sarcini corespunzătoare atribuțiilor de serviciu aferente unui post vacant de la angajatorul la care este detașat salariatul, principalul efect pe care îl produce este suspendarea contractului individual de muncă încheiat de salariat cu angajatorul cedent și încadrarea temporară la unitatea la care este detașat. Prin urmare, prestarea muncii în favoarea unității cedente, precum și, în principiu, plata salariului de către această unitate sunt suspendate.

72. Așadar, pe perioada detașării se stabilesc raporturi de muncă între salariat și angajatorul la care este detașat, ceea ce înseamnă că acesta este obligat să îi plătească salariul și să îi acorde toate celelalte drepturi de detașare, potrivit art. 47 alin. (1) din Codul muncii. Pe durata detașării, salariatul beneficiază de drepturile care îi sunt mai favorabile, fie de drepturile de la angajatorul care a dispus detașarea, fie de drepturile de la angajatorul cesionar.

73. Indiferent care sunt drepturile mai favorabile salariatului, potrivit legii, obligația acordării acestora incumbă angajatorului la care este detașat, angajatorul cedent având obligația de a lua toate măsurile necesare pentru ca angajatorul cesionar să își îndeplinească integral și la timp toate obligațiile față de salariatul detașat. În caz contrar, salariatul se poate îndrepta împotriva oricăruia dintre cei doi angajatori sau împotriva amândurora. În situația în care există divergență între cei doi angajatori sau niciunul dintre ei nu își îndeplinește obligațiile, pe lângă dreptul de a acționa împotriva oricăruia dintre cei doi angajatori sau a ambilor, salariatul are dreptul de a reveni la locul său de muncă de la angajatorul care l-a detașat și de a cere executarea silită a obligațiilor neîndeplinite.

74. În acest context se cuvine reamintit că instanța de trimitere a solicitat, pe lângă interpretarea prevederilor art. 47 alin. (1) și (2) din Codul muncii, prin relaționarea acestor norme care instituie dreptul salariatului detașat de a beneficia de drepturile salariale mai favorabile și plata lor de către angajatorul cesionar, cu caracterul legal al salarizării în cazul angajatorului supus Legii-cadru nr. 153/2017, și interpretarea alin. (4) și (5) ale art. 47 din Codul muncii.

75. Modul în care autorul sesizării a justificat necesitatea interpretării acestor din urmă texte de lege a pornit de la prezumtiva obligație ce ar putea să îi incumbă angajatorului cedent de a plăti salariatului detașat acele drepturi salariale care depășesc cuantumul maxim prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017, cuantumul datorat de angajatorul cesionar. Totodată, investită fiind doar cu acțiunea în restituirea plății

nedatorate promovată de angajatorul cesionar împotriva salariatului detașat, instanța de trimitere își pune problema mecanismului prin care s-ar putea desocoti cei doi angajatori.

76. Se constată însă că în cauza în care a fost formulată prezenta sesizare nu a fost pus în discuție dreptul salariatului detașat de a se îndrepta împotriva angajatorului cedent pentru neplata integrală a drepturilor salariale, după cum nici eventuala divergență dintre cei doi angajatori nu a făcut obiectul dezbaterii. În consecință, nu vor fi analizate probleme de drept ipotetice, ci se va da o rezolvare de principiu doar acelei chestiuni apte și suficiente să conducă la soluționarea cauzei. De altfel, scopul acestui mecanism de unificare a practicii judiciare este acela de a rezolva o chestiune punctuală, specifică, și nu de a epuiza întreaga problematică a unui text de lege.

77. Procedând la restrângerea obiectului sesizării potrivit celor sus-arătate, se va realiza în cele ce urmează o analiză sumară a contextului legislativ în care au avut loc detașările salariaților de la angajatori din mediul privat la angajatori al căror sistem de salarizare este supus unei legi-cadru unice, datorită modului de finanțare a acestora, respectiv din fonduri publice.

78. Astfel, între angajatorii din mediul privat și cei din sectorul public există diferențe semnificative atât în privința modalităților de recrutare a personalului, cât și în ceea ce privește sistemul de salarizare. Desigur, există și principii și reguli comune, dar acestea nu fac obiectul analizei de față.

79. În cazul angajatorilor care se finanțează din resurse proprii, contractul individual de muncă se încheie după verificarea aptitudinilor profesionale și personale ale celui care solicită angajarea. Astfel, conform art. 29 din Codul muncii, ce instituie cadrul general în această materie: „(1) *Contractul individual de muncă se încheie după verificarea prealabilă a aptitudinilor profesionale și personale ale persoanei care solicită angajarea.*

(2) *Modalitățile în care urmează să se realizeze verificarea prevăzută la alin. (1) sunt stabilite în contractul colectiv de muncă aplicabil, în statutul de personal — profesional sau disciplinar — și în regulamentul intern, în măsura în care legea nu dispune altfel.*

(3) *Informațiile cerute, sub orice formă, de către angajator persoanei care solicită angajarea cu ocazia verificării prealabile a aptitudinilor nu pot avea un alt scop decât acela de a aprecia capacitatea de a ocupa postul respectiv, precum și aptitudinile profesionale.*

(4) *Angajatorul poate cere informații în legătură cu persoana care solicită angajarea de la foștii săi angajatori, dar numai cu privire la activitățile îndeplinite și la durata angajării și numai cu încunoștințarea prealabilă a celui în cauză.”*

80. Însă, în afară de situațiile în care există prevederi legale referitoare la diverse statute profesionale, modalitățile concrete în care se recrutează personalul în mediul privat rămân la latitudinea angajatorului.

81. Prin excepție, în cazul instituțiilor și autorităților publice și al altor instituții bugetare, încadrarea salariaților se face numai prin concurs sau examen. În sectorul public, de regulă, în afara modalității diferite de recrutare a personalului, natura și nivelul studiilor sunt prescrise legal, în raport cu specialitatea, complexitatea și atribuțiile specifice postului. În acest sens sunt prevederile cu valoare de principiu cuprinse în art. 30 din Codul muncii: „(1) *Încadrarea salariaților la instituțiile și autoritățile publice și la alte unități bugetare se face numai prin concurs sau examen, după caz.*

(2) *Posturile vacante existente în statul de funcții vor fi scoase la concurs, în raport cu necesitățile fiecărei unități prevăzute la alin. (1).*

(3) *În cazul în care la concursul organizat în vederea ocupării unui post vacant nu s-au prezentat mai mulți candidați, încadrarea în muncă se face prin examen.*

(4) *Condițiile de organizare și modul de desfășurare a concursului/examenului se stabilesc prin regulament aprobat prin hotărâre a Guvernului.”*

82. Cât privește sistemul de salarizare în baza căruia se fixează salariile individuale, acesta se stabilește în raport cu forma de organizare a angajatorului (societăți cu capital privat, regii autonome, autorități și instituții publice, fundații, asociații etc.), cu caracterul activității sale și, nu în ultimul rând, cu sursa de finanțare. Art. 162 din Codul muncii, legea-cadru în materia salarizării, dispune astfel: „(1) *Nivelurile salariale minime se stabilesc prin contractele colective de muncă aplicabile.*

(2) *Salariul individual se stabilește prin negocieri individuale între angajator și salariat.*

(3) *Sistemul de salarizare a personalului din autoritățile și instituțiile publice finanțate integral sau în majoritate de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele locale și bugetele fondurilor speciale se stabilește prin lege, cu consultarea organizațiilor sindicale reprezentative.”*

83. Prin urmare, ca regulă, în sectorul privat salariile se stabilesc prin negocieri colective și/sau individuale, între angajatori și sindicatele reprezentative ori reprezentanții salariaților și, respectiv, între angajator și salariat, în funcție de posibilitățile financiare ale angajatorilor.

84. În schimb, în sectorul public salariile se stabilesc exclusiv prin lege, potrivit art. 162 alin. (3) din Codul muncii. Prin Legea-cadru nr. 330/2009 s-a operat o schimbare radicală a concepției referitoare la salarizarea din sectorul public, în sensul că, în vreme ce anterior salarizarea personalului plătit din fonduri publice era reglementată prin 39 de acte normative, prin acest act normativ întreaga materie a fost încorporată într-o unică lege.

85. În prezent, în sectorul public se aplică în materie de salarizare Legea-cadru nr. 153/2017. Prin urmare, față de conținutul sesizării de față, modalitatea de aplicare a prevederilor art. 47 alin. (2) din Codul muncii va fi raportată la această lege, deși relația cu legislația anterioară în ce privește sistemul de salarizare pentru personalul plătit din bugetul general consolidat al statului era identică.

86. Se cuvine a mai arăta că în sectorul public numărul de salariați și de funcționari publici, precum și fondul salariilor de bază pentru fiecare autoritate și instituție publică se aprobă distinct. În perioadele de criză economică sau de austeritate, generată de diverse alte cauze, de regulă, se intervine prin acte normative și funcțiile publice devenite vacante nu pot fi ocupate (se blochează posturile pentru o anumită perioadă).

87. Aceasta a fost situația și în perioada ce interesează prezenta analiză, întrucât în cursul anului 2018 a fost suspendată ocuparea prin concurs sau examen a posturilor vacante sau temporar vacante, prin efectul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, aprobată cu completări prin Legea nr. 80/2018, cu modificările și completările ulterioare [art. 14 alin. (1)]. Actul normativ a instituit unele excepții, dar și o procedură de urmat pentru angajatorii ce justificau necesitatea ocupării unor posturi vacante, prin art. 14 alin. (2) și (3). Scopul declarat de legiuitor la adoptarea acestui act normativ, prin nota de fundamentare, a fost asigurarea sustenabilității cheltuielilor bugetare și menținerea în anul 2018 a unei ținte de deficit de sub 3% din produsul intern brut.

88. Ca atare, nu se poate aprecia că în perioada în care este interzisă ocuparea posturilor vacante prin concurs sau examen, în cadrul autorităților și instituțiilor publice, sunt totuși permise ocuparea acestora prin detașare și acordarea de drepturi salariale personalului detașat în quantum superior celui datorat propriilor angajați. Chiar și în condițiile inexistenței unui text de lege care să interzică în mod explicit detașarea salariaților din mediul privat în cel public este evident înfrântă intenția

legiuitorului, de reducere a cheltuielilor salariale, prin continuarea funcționării autorităților și instituțiilor publice doar cu personalul existent la data stipulată prin actul normativ sus-arătat.

89. De altfel, prin art. III alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, s-a dispus după cum urmează: „(1) *Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, ocuparea prin detașare a posturilor vacante sau temporar vacante din instituțiile și autoritățile publice, astfel cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 30 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, și la art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și subordonare, se poate realiza numai cu personal angajat în instituții și autorități publice.*

(2) *Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, detașările care nu întrunesc condițiile prevăzute la alin. (1) încetează de drept.*”

90. Așa cum s-a arătat prin precedentele considerente, principalul efect al detașării salariatului constă în suspendarea contractului individual de muncă încheiat cu angajatorul cedent și stabilirea de raporturi de muncă ale salariatului cu angajatorul cesionar. Practic, cel detașat face parte din colectivul de muncă al noului angajator, obligațiile lui de muncă în perioada detașării sunt cele stabilite pentru funcția/postul de la locul de muncă la care se execută detașarea, subordonându-se angajatorului cesionar. Faptul că salariatului detașat îi sunt achitate drepturile cuvenite, inclusiv salariul, de către angajatorul la care s-a dispus detașarea este consecința firească a prestării muncii în favoarea acestuia.

91. Dispozițiile art. 47 alin. (2) din Codul muncii, potrivit cărora salariatul detașat beneficiază de drepturile care îi sunt mai favorabile, nu reprezintă, potrivit dreptului comun, decât o măsură de protecție a salariatului, în condițiile în care detașarea reprezintă o modificare unilaterală a contractului individual de muncă, ce poate fi inițiată de angajator, pentru prima perioadă, de cel mult un an, fără consimțământul salariatului. Această măsură de protecție este pe deplin aplicabilă și în ipoteza în discuție, a detașării de la un angajator din mediul privat la o autoritate sau instituție publică, atunci când drepturile mai favorabile sunt cele stabilite la angajatorul cesionar, în condițiile legii speciale privind salarizarea personalului din sectorul bugetar.

92. Însă, atunci când salariatul detașat a beneficiat la angajatorul cedent de drepturi de natură salarială superioare celor prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017, angajatorul cesionar nu îi poate acorda mai mult decât cuantumul stabilit prin norme juridice imperative. Este vorba de o limitare legală a drepturilor cuvenite pentru munca prestată în cadrul unui angajator care aplică un sistem de salarizare unic pentru personalul plătit din fonduri publice.

93. Astfel, în domenii apropiate și, cu atât mai mult în cadrul aceluiași domeniu, salarizarea are, în principiu, un conținut similar. Realizarea ei practică este însă diferită de la angajator la angajator în sistemul privat, în funcție de politica salarială proprie, de mediul economico-social, de specificul pieței locale a muncii, de rezultatele sale financiare etc. Drept urmare, la angajatori diferiți, mărimea salariilor pentru funcții/posturi similare sau care au drept rezultat al muncii o valoare egală poate să nu fie aceeași. Însă, în cazul detașărilor salariaților la

angajatori din mediul privat, operațiune precedată de acordul celor doi angajatori, este evident că salariatul trebuie să beneficieze, ca măsură de protecție, de drepturile ce îi sunt mai favorabile.

94. Normele din Codul muncii în materie de salarizare, inclusiv cele cuprinse în art. 47 alin. (2) din cod, nu pot fi aplicate în sectorul public decât în măsura în care nu există reglementări specifice, derogatorii. Or, Legea-cadru nr. 153/2017 reprezintă o astfel de reglementare specială în raport cu dreptul comun.

95. Astfel, potrivit art. 1 din actul normativ sus-arătat: „(1) *Prezenta lege are ca obiect de reglementare stabilirea unui sistem de salarizare pentru personalul din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului.*

(2) *Prezenta lege creează cadrul legislativ pentru:*

a) *dezvoltarea unui sistem de fundamentare a politicilor salariale în sectorul bugetar și de supraveghere a aplicării acestora;*

b) *dezvoltarea unui sistem de distribuire a resurselor bugetare alocate pentru cheltuielile de personal, prin stabilirea salariilor de bază în sectorul bugetar, în vederea promovării performanței individuale;*

c) *remunerarea persoanelor care ocupă funcții de demnitate publică.*

(3) *Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, drepturile salariale ale personalului prevăzut la alin. (1) sunt și rămân, în mod exclusiv, cele prevăzute în prezenta lege.*

(4) *Prin contractele colective de muncă/acordurile colective de muncă și contractele individuale de muncă nu pot fi negociate salarii sau alte drepturi de natură salarială în bani sau în natură care excedează sau contravin prevederilor prezentei legi.*”

96. Prin urmare, în privința salarizării personalului din cadrul instituțiilor publice, de la data intrării în vigoare a legilor-cadru în această materie, drepturile salariale sunt exclusiv cele prevăzute de lege, în respectarea principiului supremației legii. Acest principiu este prevăzut de art. 1 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017, care stipulează explicit că, începând cu data intrării în vigoare a legii, drepturile salariale ale personalului prevăzut la alin. (1) sunt și rămân, în mod exclusiv, cele prevăzute de acest act normativ. Pentru a sublinia caracterul exclusiv al reglementării legale asupra modalității de stabilire a salariilor și a celorlalte drepturi de natură salarială cuvenite personalului din sectorul bugetar, art. 1 alin. (4) din legea-cadru prevede că prin acordurile colective de muncă nu pot fi negociate drepturi care excedează sau contravin prevederilor acestei legi.

97. Caracterul legal al salarizării exclude posibilitatea acordării către salariații detașați a unor drepturi de această natură în quantum superior celor acordate propriilor angajați, din moment ce aplicarea legii speciale nu distinge după modalitatea în care s-au stabilit raporturile de muncă între angajator și salariat. Ceea ce atrage aplicarea legii speciale este sursa de finanțare a angajatorului cesionar, întrucât, așa cum rezultă din prevederile art. 1 alin. (1), are ca obiect de reglementare stabilirea unui sistem de salarizare pentru personalul „plătit din bugetul general consolidat al statului”.

98. În acest context se cuvine reamintit că prin art. 6 din Legea-cadru nr. 153/2017 s-au reglementat principiile generale ale sistemului unitar de salarizare a personalului plătit din fonduri publice, astfel: „*Sistemul de salarizare reglementat prin prezenta lege are la bază următoarele principii:*

a) *principiul legalității, în sensul că drepturile de natură salarială se stabilesc prin norme juridice de forță legii, cu*

excepția hotărârilor prevăzute la art. 11 alin. (1), conform principiilor enunțate de art. 120 din Constituția României, republicată, dar cu încadrare între limitele minime și maxime prevăzute prin prezenta lege;

b) principiul nediscriminării, în sensul eliminării oricăror forme de discriminare și instituirii unui tratament egal cu privire la personalul din sectorul bugetar care prestează aceeași activitate și are aceeași vechime în muncă și în funcție;

c) principiul egalității, prin asigurarea de salarii de bază egale pentru muncă cu valoare egală;

d) principiul importanței sociale a muncii, în sensul că salarizarea personalului din sectorul bugetar se realizează în raport cu responsabilitatea, complexitatea, riscurile activității și nivelul studiilor;

e) principiul stimulării personalului din sectorul bugetar, în contextul recunoașterii și recompensării performanțelor profesionale obținute, pe baza criteriilor stabilite potrivit legii și regulamentelor proprii;

f) principiul ierarhizării, pe verticală, cât și pe orizontală, în cadrul aceluiași domeniu, în funcție de complexitatea și importanța activității desfășurate;

g) principiul transparenței mecanismului de stabilire a drepturilor salariale, în sensul asigurării predictibilității salariale pentru personalul din sectorul bugetar;

h) principiul sustenabilității financiare, în sensul stabilirii nivelului de salarizare pentru personalul bugetar, astfel încât să se asigure respectarea plafoanelor cheltuielilor de personal ale bugetului general consolidat, stabilite în condițiile legii;

i) principiul publicității în sensul transparenței veniturilor de natură salarială, precum și a altor drepturi în bani și/sau în natură pentru toate funcțiile din sectorul bugetar.”

99. Toate aceste principii ar fi încălcate dacă, prin efectul detașării unui salariat din mediul privat, invocându-se un quantum al salariului stabilit prin negociere, instituția publică cesionară ar putea fi obligată să plătească drepturi salariale ce depășesc quantumul prevăzut de lege. Ar fi eludate, deopotrivă, principiul caracterului unitar, al supremației legii, al egalității și nediscriminării, ce presupun remunerație egală în condiții de muncă valoric egale, principiul ierarhizării, ce presupune un raport statuat legal între nivelul salarizării și importanța și complexitatea muncii. Nu în ultimul rând, ar fi încălcate principiile transparenței mecanismului de stabilire a drepturilor salariale în sectorul bugetar și principiul sustenabilității financiare.

100. Așadar, nu se poate susține că în circumstanțele ce interesează problema de drept analizată sunt aplicabile prevederile art. 47 alin. (2) din Codul muncii, întrucât legea specială privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice nu cuprinde dispoziții derogatorii. Dimpotrivă, așa cum s-a mai arătat, exclude în mod explicit posibilitatea ca un angajator a cărui sursă de finanțare este bugetul consolidat al statului să plătească alte drepturi de natură salarială decât cele stabilite prin norme juridice de forță legii.

101. Faptul că nu există o normă expresă cu privire la situația personalului detașat trebuie să conducă interpretul legii la necesitatea interpretării sistematice a actului normativ, așa cum s-a procedat în considerentele anterioare.

102. În acest context trebuie interpretate și prevederile art. 34 din Legea-cadru nr. 153/2017, care dispun după cum urmează: „(1) Prevederile din actele normative referitoare la mutare, acordarea concediilor, cheltuieli de transport, cheltuieli de cazare și locuința rămân în vigoare.

(2) Drepturile și obligațiile personalului autorităților și instituțiilor publice care îndeplinește unele activități cu caracter temporar, în țară și în străinătate, inclusiv cu ocazia delegării sau detașării, se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, dacă prin prezenta lege sau alte acte normative în vigoare nu se reglementează altfel.

(3) Până la data intrării în vigoare a actelor normative prevăzute la alin. (2), rămân aplicabile prevederile referitoare la delegare și detașare din actele normative în vigoare la data prevăzută la art. 43.”

103. În niciun caz nu poate fi primit argumentul acelora dintre instanțe care au apreciat că dispozițiile art. 34 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017 permit acordarea de drepturi de natură salarială personalului detașat de la angajatori din mediul privat la instituții și autorități publice în quantum superior celor prevăzute de legea-cadru, întrucât ar reprezenta o normă de trimitere la norma generală, respectiv la art. 47 alin. (2) din Codul muncii. În mod evident, se face vorbire de drepturile cuvenite personalului din instituții și autorități publice cu ocazia detașării, constând în indemnizații, cheltuieli de transport, cazare etc., stabilite prin diverse statute speciale.

104. Față de toate considerentele mai sus expuse, urmează a răspunde primei chestiuni de drept sesizate în sensul că, în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 47 alin. (1) și (2) din Codul muncii, raportate la dispozițiile art. 1 alin. (1), (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, unui salariat detașat de la un angajator în cadrul căruia drepturile salariale se stabilesc prin negociere nu îi pot fi plătite de către angajatorul cesionar, instituție sau autoritate publică, drepturi care depășesc nivelul maxim prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017.

105. În ce privește cea de a doua problemă de drept formulată de instanța de trimitere se constată că se solicită, în esență, a se statua dacă angajatorul cesionar poate solicita restituirea, cu titlu de plată nedatorată, a sumelor plătite salariatului detașat, reprezentând drepturi de natură salarială, în măsura în care acestea au depășit quantumul maxim prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 pentru funcția și postul pe care a fost detașat.

106. Așa cum s-a arătat anterior, angajatorul cesionar nu poate plăti celui detașat drepturi salariale ce depășesc quantumul maxim prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017. În acest context, instanța în fața căreia s-a ivit problema de drept se întreabă dacă pot fi calificate ca fiind necuvenite drepturile plătite de angajatorul cesionar care excedează sumei stabilite de legea specială, din moment ce clauza din contractul individual de muncă încheiat cu angajatorul cedent referitoare la salariu subzistă și poate fi opusă acestuia. Altfel spus, în condițiile în care detașarea salariatului a fost precedată de acordul celor doi angajatori, reglarea plăților ar trebui să fie pusă în sarcina acestora.

107. În primul rând, se reține că instanța de trimitere nu a fost investită cu o acțiune a salariatului împotriva vreunui dintre cei doi angajatori, pentru pretinsa neîndeplinire a obligațiilor ce le incumbă acestora pe durata detașării și nici cu soluționarea unei divergențe între angajatorul cesionar și cel cedent. Prin urmare, așa cum s-a mai arătat în precedentele considerente, nu se vor lua în discuție chestiuni de drept ipotetice, în măsura în care nu există legătură de dependență între acestea și modul în care va fi dezlegat raportul juridic supus spre analiză autorului sesizării.

108. În al doilea rând, se cuvine reamintit că, pe perioada detașării, contractul individual de muncă încheiat cu angajatorul care dispune detașarea este suspendat, așa cum rezultă din prevederile art. 52 alin. (1) lit. d) din Codul muncii. Angajatorului cesionar îi incumbă obligația acordării drepturilor cuvenite salariatului detașat pe durata detașării ca o consecință firească a faptului că, pe o perioadă limitată de timp, se stabilesc raporturi juridice de muncă între cele două părți, în sensul prestării muncii în favoarea unității cesionare. Împrejurarea că angajatorului cedent i-ar putea fi pusă în sarcină obligația de a plăti diferența dintre drepturile cuvenite celui detașat potrivit legii speciale, Legea-cadru nr. 153/2017, și cele prevăzute în contractul individual de muncă nu poate fi consecința executării

respectivului contract pe durata detașării, ci, eventual, a unui acord în acest sens al părților contractante. Un asemenea acord nu este interzis de lege, dar nici nu interesează prezenta analiză. În mod asemănător, faptul că reducerea drepturilor salariale convenite, ca urmare a detașării de la un angajator din mediul privat la o instituție sau autoritate publică, ar putea reprezenta un motiv temeinic pentru care salariatul să refuze detașarea dispusă de angajatorul său, motiv care să se adauge celorlalte motive deja recunoscute de jurisprudență în aplicarea art. 45 alin. (3) din Codul muncii, de asemenea nu interesează analiza de față.

109. Cert este faptul că, pe perioada detașării, între salariatul detașat și angajatorul cesionar, instituție sau autoritate publică, s-au stabilit raporturi juridice de muncă. Totodată, este necontestat că, în măsura în care angajatorul a plătit celui detașat drepturi salariale ce au depășit nivelul maxim prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 pentru postul pe care s-a dispus detașarea, acestea sunt sume nedatorate.

110. În acest context sunt pe deplin aplicabile prevederile art. 256 alin. (1) din Codul muncii, care dispun după cum urmează: „*Salariatul care a încasat de la angajator o sumă nedatorată este obligat să o restituie.*”

111. Deși textul de lege nu precizează în mod expres, obligația de restituire a salariatului se bazează pe normele și principiile dreptului civil, respectiv, în principal, pe dispozițiile art. 1.341 din Codul civil. Practic, angajatorul a executat față de salariat o plată nedatorată și fără intenția de a executa obligația altuia. Această plată a unor drepturi salariale ce depășesc cuantumul legal a dat naștere unui raport juridic, avându-le ca subiecte pe solvens și accipiens, în al cărui conținut se identifică dreptul celui care a efectuat plata la restituirea prestației și obligația corelativă ce îi revine persoanei căreia i s-a efectuat plata.

112. Obligația de restituire a sumelor încasate necuvenit de către salariații detașați de la angajatori din sistemul privat la cei din sistemul public ar putea pune în discuție o eventuală inechitate între aceștia și cei detașați în cadrul sistemului privat.

113. În situația examinată, persoanele angajate în sistemul privat și detașate în sistemul public se află într-o situație comparabilă cu cea a persoanelor angajate și detașate în sistemul privat. Tratamentul diferențiat ar consta în faptul că, în temeiul legislației care reglementează sistemul de salarizare pentru personalul din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului, primei categorii i-ar fi aplicabile dispozițiile Legii-cadru nr. 153/2017, în timp ce a doua categorie ar beneficia de drepturile mai favorabile, în temeiul art. 47 alin. (2) din Codul muncii, aceste venituri fiind, în ipoteza vizată, cele din sectorul privat.

114. Totuși, art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu interzice diferențele de tratament care se bazează pe o evaluare obiectivă a unor împrejurări de fapt fundamentale diferite și care, fiind întemeiate pe interesul public, mențin un echilibru just între protecția intereselor comunității și respectarea drepturilor și libertăților garantate de Convenție (Hotărârea din 20 iunie 2006, pronunțată în Cauza *Zarb Adami împotriva Maltei*, paragraful 73). Potrivit Curții Europene a Drepturilor Omului, o diferență de tratament este discriminatorie atunci când nu are nicio justificare obiectivă și rezonabilă, adică dacă nu urmărește „un scop legitim” sau atunci când nu există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit (Hotărârea din 19 decembrie 2018, pronunțată în Cauza *Molla Sali împotriva Greciei*, paragraful 135; Hotărârea din 5 septembrie 2017, pronunțată în Cauza *Fábián împotriva Ungariei*, paragraful 113).

115. În situația în discuție se poate reține existența unui scop legitim constând în punerea efectivă în aplicare a unui sistem de salarizare pentru personalul din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului. Astfel, Legea-cadru

nr. 153/2017 are ca obiectiv crearea cadrului legislativ pentru dezvoltarea unui sistem de fundamentare a politicilor salariale în sectorul bugetar și a unui sistem de distribuire a resurselor bugetare alocate pentru cheltuielile de personal, prin stabilirea salariilor de bază în sectorul bugetar.

116. După stabilirea existenței unui scop legitim, Curtea Europeană a Drepturilor Omului consideră că diferența de tratament trebuie să asigure un echilibru just între protecția intereselor comunității și respectarea drepturilor și libertăților individului. Astfel, Curtea impune existența unui raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit (Hotărârea din 19 decembrie 2018, pronunțată în Cauza *Molla Sali împotriva Greciei*, paragraful 135; Hotărârea din 7 februarie 2013, pronunțată în Cauza *Fabris împotriva Franței*, paragraful 56; Hotărârea din 1 februarie 2000, pronunțată în Cauza *Mazurek împotriva Franței*, paragrafele 46 și 48; Hotărârea din 18 februarie 1999, pronunțată în Cauza *Larkos împotriva Ciprului*, paragraful 29). În problema stabilirii dacă — și în ce măsură — diferențele existente în situații similare în alte privințe justifică o diferență de tratament, statele beneficiază de o anumită marjă de apreciere.

117. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a indicat unele domenii în care marja de apreciere a statului rămâne destul de largă. De exemplu, Curtea a hotărât că, datorită cunoașterii directe a societății lor și a nevoilor acestora, autoritățile naționale sunt, în principiu, mai în măsură decât instanța internațională să aprecieze ce anume este în interesul public din motive sociale sau economice, iar Curtea respectă, în general, alegerile legiuitorului în materie de politici, cu excepția cazului în care acestea sunt în mod vădit lipsite de un temei rezonabil (Hotărârea din 11 decembrie 2018, pronunțată în Cauza *Belli și Arquier-Martinez împotriva Elveției*, paragraful 94; Hotărârea din 21 iulie 2016, pronunțată în Cauza *Mamatas și alții împotriva Greciei*, paragrafele 88 și 89; Hotărârea din 7 iulie 2011, pronunțată în Cauza *Stummer împotriva Austriei*, paragraful 89).

118. În ipoteza analizată, măsura acordării drepturilor salariale prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017 personalului detașat din sectorul privat în cel public reprezintă o astfel de alegere a legiuitorului, justificată de necesitatea salarizării unitare a personalului plătit din fonduri publice.

119. Prin urmare, acordarea de drepturi salariale persoanelor detașate din mediul privat la instituții sau autorități publice în cuantum inferior celor negociate cu angajatorul cedent, deși reprezintă o limitare a acestor drepturi, este o măsură prevăzută de lege și justificată de considerente de interes public.

120. Cu toate că salarizarea, în cazul detașării la o instituție din sistemul public, se face potrivit normelor referitoare la funcția pe care s-a dispus detașarea, răspunsul care se impune la ultima întrebare este în sensul că nu se justifică obligarea persoanei detașate la restituirea sumelor încasate în plus, pentru considerentele ce vor fi arătate în continuare.

121. Pornind de la premisa că în sarcina persoanei detașate nu se reține nicio manoperă dolosivă care să fi condus la detașarea sa și la obținerea unui venit superior celui reglementat de Legea-cadru nr. 153/2017, obligarea acestei persoane la restituirea sumelor încasate în plus are o bază legală [art. 256 alin. (1) din Codul muncii], poate fi justificată de un scop legitim legat de nevoia de coerență și echitate în sistemul de salarizare bugetară, dar depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv, fiind o măsură disproporționată.

122. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat în mai multe situații faptul că „greșelile sau erorile ce aparțin autorităților statului ar trebui să fie în beneficiul celor afectați, în special în situațiile în care nu există alte interese private contrare în joc. Cu alte cuvinte, riscul oricărei greșeli făcute de autoritatea statului trebuie suportat de stat, iar erorile nu trebuie remediate cu suportarea costului de către persoana fizică respectivă” (Hotărârea din 15 decembrie 2015, pronunțată în Cauza S.C.

Antares Transport — S.A. și S.C. Transroby — S.R.L. împotriva României, paragraful 48).

123. Or, în ipoteza din speță, pe toată perioada în care a fost detașată și a prestat o muncă în beneficiul instituției publice, persoana detașată a avut reprezentarea faptului că echivalentul acestei munci îl reprezintă salariul negociat în mediul privat. Această reprezentare a fost confirmată de actele întocmite de instituția publică, acte de a căror nelegalitate nu se face vinovată, în niciun mod, persoana detașată. Trebuie subliniat faptul că nu ne aflăm în situația în care salariatul ar fi încasat, din eroare, venituri superioare celor stabilite prin deciziile de salarizare și nici nu este vorba de o componentă secundară a salariului (un spor, un adaos etc.) care să îi fi fost acordată în mod eronat, ci se tinde la o modificare de substanță a modului de salarizare a persoanei detașate.

126. Față de cele mai sus reținute, urmează a concluziona că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 256 alin. (1) din Codul muncii, raportat la art. 47 alin. (2) din același act normativ, cu referire la prevederile art. 1 alin. (1), (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, salariatul detașat care a încasat de la angajatorul cesionar drepturi salariale ce depășesc nivelul maxim prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 pentru postul pe care a fost detașat nu este obligat să le restituie.

124. Mai trebuie reiterat și faptul că, potrivit art. 45 din Codul muncii, pentru detașare nu este necesar acordul salariatului decât în cazul prelungirii măsurii peste termenul de un an. Oricum, și în ipoteza existenței unui astfel de acord, se observă că salariatul și-a dat consimțământul, luând în considerare un anumit nivel de salarizare recunoscut, la acel moment, prin actele întocmite de instituția publică la care era detașat și de a căror nelegalitate salariatul nu avea cum să își dea seama.

125. Având în vedere toate aceste circumstanțe, reconsiderarea, pentru trecut, a modului de stabilire a drepturilor salariale ale persoanei detașate și obligarea acesteia la restituirea diferențelor încasate în plus reprezintă o sarcină disproporționată, de natură să aducă atingere art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 32.435/3/2021, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 47 alin. (1) și (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportate la dispozițiile art. 1 alin. (1), (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, unui salariat detașat de la un angajator în cadrul căruia drepturile salariale se stabilesc prin negociere nu îi pot fi plătite de către angajatorul cesionar, instituție sau autoritate publică, drepturi care depășesc nivelul maxim prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017.

În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 256 alin. (1) din Codul muncii, raportat la art. 47 alin. (2) din același act normativ, cu referire la dispozițiile art. 1 alin. (1), (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, salariatul detașat care a încasat de la angajatorul cesionar drepturi salariale ce depășesc nivelul maxim prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 pentru postul pe care a fost detașat nu este obligat să le restituie.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 27 martie 2023.

VICEPREȘEDINTELE DELEGAT AL ÎNALTEI CURȚI

DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Mihaela Lorena Repana

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329

C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR

și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

